Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 17 (4712).
21 январь 1982 й.
ПАЙШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИШЧИЛАР ҲУЗУРИДА

Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат академик Катта театрининг коллективи бир қатор ташкилотларни ўз оталиғига олиб, уларга яқиндан маданий ёрдам кўрсатмоқда. Турли коллективлар билан тузилган ўзаро шартномаларга биноан маданий тадбирларни ўтказишдан ташқари ишчиларга тез-тез концертлар қўйиб бериш ҳам планлаштирилган.

Шундай тадбирлардан бири Тошкент қоғоз комбинатида бўлиб ўтди. Бу ерга театрнинг бош раққосаси, СССР халқ артисти Галия Измайлова бошлигидаги бир группа санъаткорлар меҳмон бўлиб келдилар.

Корхона ишчи ва хизматчиларига аталган концертда Галия Измайлова ўзбекча, тожикча, ҳиндча, арабча, испанча, туркча рақсларни ижро этиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди. Шунингдек театрнинг солистлари А. Бозоров, Н. Семизвонкина ва О. Каримов бадиий раҳбарлигидаги ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли ўз санъатлари билан корхона коллективини мамнун этдилар.

Галия Измайлова бошчилигидаги бундай учрашувлар яқин кунларда Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонти заводида, фармацевтика техникумида ўтказилади,

МЎЪТАБАР ДАРГОҲДА

Доҳийга чексиз муҳаббат

Ленин проспектидаги тўрт бурчакли мармар кошона шаҳар архитектурасининг ўзига хос ҳусни бўлиб турибди. У ўзининг салобати билан ҳамшаҳарларимиз ва меҳмонларимизнинг диққатини жалб этмоқда. Бу ерда пролетариат доҳийсининг кўп қиррали фаолияти ва унинг ғоялари тантанасидан ҳикоя қилувчи музей жойлашган.

Ана шу мўътабар даргоҳ ҳар куни турли хил сиёсий, оммавий тадбирлар билан янада файзли бўляпти. Октябрятлар шу ерда пионерликка тантанали равишда қабул қилинадилар, комсомоллар шу ерда доҳий нигоҳи туширилган билетни биринчи бор қўлларига оладилар.

Табаррук даргоҳ эшиклари очилгандан буён уни зиёрат қилган кишиларнинг умумий сони 6 миллион кишидан ошиб кетди. Унинг сермазмун ва салмоқли экспонатларини жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган юзлаб делегациялар қизиқиш билан томоша қилганлар.

Музейнинг фонди йил сайин бойиб бормоқда. Мамлакатимизнинг турли чеккаларидан олинаётган ҳар хил совғалар, ноёб буюмлар бунинг ёрқин далилидир. Доҳий Мирзачўл картаси олдида асрлар бўйи қақраб ётган ерларни инсон азмига бўйсундириш борасида фикр юритиб, катта тарихий аҳамиятли тадбирлар белгилаган эди. Эндиликда бу чўл чинакам гуллар водийсига айланиб кетган. «Голодностепстрой» ва «Жиззахстепстрой» ташкилотлари коллективлари бу чўл ўзлаштирилишининг 25 йиллиги муносабати билан чиқарилган юбилей нишонлари, буклетлар, фахрий ёрлиқлар, китобларни музейга совға қилиб юборишган. Ана шу қимматли буюмлар доҳийнинг Мирзачўл ҳақидаги ғояларни қанчалик тантана қилганлигининг ёрқин бир мисолидир.

Сахалинлик химия ва биология ўқитувчиси Дмитрий Шанзовнинг шу музей адресига юборган маркалар альбоми ҳам экспонатлар орасида ғоят да қизиқарли ҳисобланади. Альбомнинг 99 варағида 300 дан ортиқ марка ўрин олган. Бундан ташқари конвертлар, открыткаларнинг ҳаммаси доҳийнинг ҳаёти ва илмий фаолияти, совет кишиларнинг, тинчликсевар эллар ва мамлакатларнинг пролетариат доҳийсига бўлган чексиз муҳаббатидан ҳикоя қилади.

Музей коллективи зиёратчиларни қабул қилиш, улар учун экскурсиялар ўтказиш, турли хил сиёсий тадбирларни олиб бориш билан кифояланиб қолмай, кўчма кўргазмалар ҳам ташкил этмоқда. «В. И. Ленин ҳаёти ва таржимаи ҳоли», «Ленин ва Ўзбекистон» деб аталган кўчма кўргазмалар Тошкентдаги кўпгина йирик ишлаб чиқариш корхоналарида муваффақият билан намойиш этилди. Ҳатто бу икки кўргазма Сирдарё ва Қашқадарё областлари меҳнаткашларига ҳам олиб бориб кўрсатилди.

Шу кунларда СССР-нинг 60 йиллиги олдидан турли хил тадбирлар ўтказиш, кўргазмалар ташкил этиш, «СССР» бўлимига доир экспонатларни янгилаш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Шулардан бири яқин кунлар ичида зиёратчилар диққатига ҳавола этиладиган «Ленин СССРни ташкил этувчи» кўргазмасидир. Бундан ташқари, «Ленин ва жаҳон революцион ҳаракати» деган бўлим қайтадан янги экспонатлар билан жиҳозланишга тараддуд кўрилмоқда.

Шу кунларда мўътабар даргоҳ ўзининг кўп сонли зиёратчилари билан файзли ва гавжум. Турли миллат кишилари пролетариат доҳийсининг жўшқин ҳаёти билан қизиқиб танишмоқдалар.

А. ПЎЛАТОВ.

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БИР КУНИ

• КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА

• ЗАРБДОР ВАХТА ЗАФАРЛАРИ

• ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИГА БИНОАН

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

КПСС XXVI съезди белгилаб берган иқтисодий-социал вазифаларни ҳал этишга Ўзбекистон пойтахтининг бунёдкорлари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ўтган йил Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасининг кўп минг сонли қурувчилар армияси учун тиғиз йил бўлди. Шу билан бирга кўплаб турар-жой бинолари, маориф, фан ва маданият, соғлиқни сақлаш, коммунал ва маданий-маиший хизмат объектларини ишга тушириш бўйича сезиларли ютуқларга эришилди: 867 минг квадрат метр турар-жойни фойдаланишга топширдилар. Бу 1980 йилга нисбатан 90 минг квадрат метр кўп, демакдир. Юз мингга яқин Тошкент аҳолиси уй тўйини нишонлади. 3600 дан ортиқ шаҳарнинг ёш гражданлари янги болалар боғчаларини тўлдирдилар. Мактаб ва ҳунар-техника билим юртларидаги ўқувчи ўрни 12400 тага ортди. Шифохоналардаги беморлар жойи 820 тага, поликлиникаларга қатнаш ўрни 1100 тага кўпайди. Саноат, маданий-маиший ва коммунал хўжалик ишларига мўлжалланган 80 та объект фойдаланишга топширилди. Чунончи, абразив комбинатида, химия-фармацевтика, «Ташсельмаш», «Компрессор» заводларида, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, бош кийимлар фабрикасида ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Асосий фондларни ишга тушириш плани ошириб бажарилди. Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси ташкилотлари 266 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар.

Бу муваффақиятларга, — деб таъкидлаб ўтди Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси бошлиғи **Т. Набиев** партия-хўжалик активи қатнашчилари олдида қилган докладида, — бошқарманинг барча бўлинмаларида капитал қурилиш самарадорлигини ошириш учун мусобақанинг таъсирчанлиги, меҳнатни ташкил этишнинг илғор методлари ва илғор иш усулларини кенг жорий этиш туфайли эришилди.

1, 3, 159-, «Ташинжстрой», «Таштрансспецстрой» трестлари, транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси, «Жилстрой» трестининг «Ташросстрой» қурилиш бошқармаси, экспериментал тажриба-механика ва керамзит заводлари, «Промэнерго» корхонаси коллективлари барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича 1981 йил программасини муддатидан илгари уддаладилар. Шаҳар қурилишларида Н. А. Злобин методи бўйича меҳнатни ташкил этиш кенг қулоч ёйди. Бу самарали усулда ишлашга қарийб 60 процент қуйи коллективлар жалб этилди. Меҳнатга коммунистик муносабатда ёндошиш ҳаракати оммавий тус олди. Жумладан, 577 коллектив «Коммунистик меҳнат бригадаси» деган юксак номга сазовор бўлди, 7 минг нафардан ортиқ киши эса «Коммунистик меҳнат зарбдори» деган номга эга.

Республикамиз 15 илғор бригадирининг ташаббуси ишчиларимиз томонидан қизғин қўллаб-қувватланди. Бу ташаббусга 3-трестдан Анатолий Шокиров, «Жилстрой» трестидан Баҳодир Шукуров, 159-трестдан Вячеслав Миллер ва Ринат Гайнулин, пардозлаш трестидан Сотиболди Мирҳолдоров, «Промстройкомплект» бирлашмасидан Алексей Клиновой, «Строймеханизация» трестидан Ўсар Икромов, Алексей Шевель, транспорт ишлаб чиқариш бошқармасидан шоферлар Иван Бабийчук ва Евгений Терехов ва бошқалар биринчилар қатори қўшилдилар. Мусобақани ташкил этиш тажрибаси ва унинг натижалари шуни кўрсатмоқдаки, қаерда хўжалик раҳбарлари партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан қўлни-қўлга бериб, ишчиларга юксак унум билан меҳнат қилиш учун шароит яратиб берсалар, мусобақа мунтазам равишда якунланиб борилса, маънавий ва моддий омиллардан оқилона фойдаланилса, демак ўша коллективлар муваффақиятларга эришадилар. Бунга мисол қилиб 11-«Висотстрой» ва «Жилстрой» коллективларининг самарали фаолиятларини келтириш мумкин. Шунингдек, 1-уйсозлик комбинати ҳам бир маромда юксак унум билан меҳнат қилмоқда.

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси меҳнатчиларининг беш йилликнинг биринчи йилида эришган муваффақиятлари салмоқлидир. Бироқ, йиғилишда қайд этиб ўтилганидек, бошқарманинг бир қатор бўлинмалари ишида ҳали камчиликлар, фойдаланилмаётган резервлар бор.

Бир қатор трестлар ҳамда бошқармалар қурилиш-монтаж ишлари ва объектларни фойдаланишга топшириш планларини бажаролмадилар. Масалан, 4-трест қурилиш-товар-маҳсулоти топшириш планини 56 процент бажарди, холос. Шунингдек, асосий кўрсаткичлар бўйича топшириқларни бажаролмаган 4-уйсозлик комбинати ва 6, 8-қурилиш трестлари ёмон ишладилар.

49 та бош пудрат қурилиш ва монтаж бошқармаларидан 20 таси ўтган йил планини бажаролмади. Улар 20 миллион сўмлик дан зиёд капитал маблағни ўзлаштиролмадилар.

Шаҳардаги муҳим объектлар қурилиши, чунончи соғлиқни сақлаш, озиқ-овқат саноати, ҳунар-техника билим юрти объектлари қурилиши қониқарсиз даражада олиб борилялти. Ҳали тугатилмаган қурилишлар ҳажми жуда каттадир.

Ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишда ҳали фойдаланилмаётган кўплаб резервлар бор. Бир қатор қурилишларда бош пудрат ва монтаж ташкилотлари нинг аниқ ўзаро ҳамкорлиги йўқ. Ёрдамчи пудратчиларга ўз вақтида иш фронти очиб берилмаяпти. Ҳали қурилиш жараёнлари технологиясида бузилиш ҳоллари учраб туради. Кичик механизация воситалари ва техникадан ҳамма жойда ҳам тўла фойдаланиляпти деб бўлмайди.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»да қурилишда меҳнат унумдорлигини 15—17 процент ошириш кўзда тутилган. Бу юксак маррага — қурилишнинг ташкилий-техника даражасини ошириш, фан-техника тараққиётини тезлаштириш, ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини кенг жорий этиш, шунингдек энг муҳими Злобин методини оммалаштириш туфайли эришиш мумкин.

1981 йилда шартнома пудрати бўйича 465 та бригада меҳнат қилди. Улар 140 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди.

Ҳозирда бу илғор метод бўйича 53 та шоферлар бригадаси ишлаётган ёки умумий соннинг 78 процентини ташкил этадиган транспорт ишлаб чиқариш бошқармасида бригада пудратини ташкил этиш яхши йўлга қўйилган. Бироқ, 4, 8, 12-трестларда хўжалик ҳисобидаги бригадалар етарли даражада ташкил этилмаган. Бу ерда қурилиш материаллари, конструкциялар ва деталларни комплектлашда узилишларга йўл қўйилган.

Қурилишда биринчи даражали вазифа иш сифатини янада яхшилашдир. Маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системасини жорий этишнинг биринчи босқичи тугалланди. Қурилишларда сўнгги ва кооперация назорати йўлга қўйилган.

11-«Висотстрой» трести иш сифати бўйича юксак кўрсаткичларга эга. Бу коллективнинг тажрибаси диққатга сазовордир.

Шу билан бирга қурилаётган ва ишга туширилаётган кўплаб объектларнинг сифати яхши эмас. Мана «Жилстрой» трести бир неча йил мобайнида объектларни паст сифат билан топшириб келяпти. Бу ерда ўртача баҳо атиги 3,3 баллни ташкил этади, холос. 8-трестда эса бу масалада иш янада ёмон.

Янги йилнинг биринчи кунидан бошлаб Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси меҳнатчилари 1982 йил планларини ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муваффақиятли ва ошириб бажаришга ўзларининг диққат-эътиборларини қаратдилар. Энг яхши коллективларнинг меҳнатни ташкил этишнинг аниқ йўлга қўйиши, кунлик, ҳафталик ва смена топшириқларининг сўзсиз бажарилиши, графикларга қатъий риоя этиш, объектларни ўз вақтида фойдаланишга топширишга ҳаракат қилишлари характерлидир.

Қурилиш сифати масаласи қурилиш ва монтаж ишлари сифатини ошириш доимо партия ташкилотлари ва ҳар бир коллектив олдида турган муҳим вазифа бўлмоғи керак.

Актив йиғилишида сўзга чиққан 3-қурилиш трести партия комитети секретари **Ш. Омонов**, 11-«Висотстрой» трести бошқарувчиси **С. Саркисов**, 1-уйсозлик комбинатининг 31-қурилиш бошқармаси хўжалик ҳисобидаги бригада бошлиғи **М. Ошепков** ва бошқалар ўз коллективларининг ўтган йил иш якунлари тўғрисида ва ҳозирда 1982 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдираётганликлари тўғрисида сўзлаб бердилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари **К. П. Дудин** нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси коллективининг 1982 йилга мўлжалланган социалистик мажбуриятларини қабул қилдилар. Бунда қуйидагилар кўзда тутилган: СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилади ва мамлакатимиз тарихидаги бу шонли сана барча муҳим техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича йиллик программани муддатидан илгари бажариш билан кутиб олинади: қурилиш-товар маҳсулоти ишлаб чиқариш плани 30 декабрда, тайёр саноат маҳсулоти реализация қилиш плани 29 декабрда бажарилади. Бригада пудрати методи асосида бажарилаётган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми умумий ҳажмнинг 64 процентига етказилади. Турар жой қурилишида бу 85 процентга етказилади.

1981 йилга нисбатан қўл меҳнатини сарф этиш салмоғи 1,5 процент қисқартирилади.

Барча қурилаётган объектларда юксак сифатли қурилиш ва монтаж ишларига эришиш таъминланади. 75 процентга яқин турар жой ва маданий-маиший объектлар «яхши» ва «аъло» баҳолар билан фойдаланишга топширилади.

Йиғилиш қатнашчилари Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасининг барча қурувчиларига, монтажчиларига, саноат, транспорт корхоналари ходимларига қарата Мурожаат қабул қилдилар. Унда 1982 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, СССРнинг 60 йиллик тўйини зарбдор меҳнат билан нишонлашга чақирилади.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари **У. У. Умаров**, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси **В. О. Козимов** иштирок этдилар.

А. ТЮРИКОВ.

Маҳмуда Эргашева беш йилдан бери бадиий буюмлар фабрикасининг попоп цехида ишлаб келмоқда. Бу моҳир тикувчи кўпчилик ҳамкасблари қатори СССРнинг 60 йиллигини муносиб туҳфалар билан кутиб олиш учун жонбозлик кўрсатмоқда.

Коммунистик меҳнат зарбдори кунлик план топшириқларини 130 процентдан бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқда.

СУРАТДА: М. Эргашева. И. Шоиноғомов фотоси.

Ўзбекистон касаба союзлари съезди олдидан

ЖЎШҚИН ҲАЁТ ЛАВҲАЛАРИ

БУГУН

келгуси ойда бўлиб ўтадиган Ўзбекистон касаба союзларининг навбатдаги съезди муносабати билан Узсовпроф Тошкентда бир неча кўргазмаларни ташкил қилишга киришди.

Улардан энг асосийси Ўзбекистон Халқ Хўжалиги ютуқлари виставкасида монтаж қилинмоқда. Бунда республика касаба союзларининг кўп қиррали фаолияти, барча корхоналарда ишчи ва хизматчилар учун яратиб берилаётган қулай шароитлар, ишлаб чиқаришни тараққий эттириш мақсадида ўтказилаётган ҳар хил мусобақалар ҳақида фикр юритилади.

Яна бир кўргазма «Правда Востока» кўчасидаги Касаба союзлар уйи биносида жойлашади. У фақат фотолардан иборат бўлиб, касаба союз ташкилотларининг фаолияти ҳақида ҳикоя қилади. Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазмалар зали республика ҳаваскор рассомларининг асарлари учун ажратиб берилган. Унда барча маданият саройлари қошида ишлаб турган тасвирий санъат студиялари қатнашчиларининг ранг-баранг картиналари намойиш этилади. СССР халқлар дўстлиги музейида эса ҳаваскор фотачиларнинг махсус кўргазмаси ҳам монтаж қилинмоқда.

Бу кўргазмалар шу ҳафтадан бошлаб томошабинлар диққатига ҳавола этилади ва улар ўзининг катта муваффақияти билан маданий ҳаётимизда муҳим аҳамият касб этади.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАМЛАР

БУГУН

Ю. А. Гагарин номли Тошкент авиация техникумининг 300 ўқувчиси олган билимларини В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаб чиқаришда синамоқда.

Техникумда ўқувчилар самолётсозлик, металл кесиш, асбобсозлик, станокларни бошқариш ва эксплуатация қилиш, станокларни ремонт қилиш ва монтаж қилиш каби ихтисосликлар бўйича касб эгалламоқдалар. Ўқувчиларнинг пухта билим эгаллашлари учун бу ерда барча шарт-шароитлар яратилмоқда.

— Бу йил техникумда олти ойлик тайёрлов бўлими ташкил этилиб, унда 150 ўқувчи таълим ола бошлади, — дейди техникум директори Ҳамза Пўлатов. — Бундан ташқари ўқувчилар бу ерда бўш вақтларини доимо мунтазам ишлаб турган тўгаракларда ўтказяптилар.

Шунингдек, бу йил «Ташгипрогор» институтининг лойиҳаси бўйича техникумда 9 қаватли ўқув корпуси қуриш мўлжалланмоқда. Яқин кунлар ичида қурилиш ишлари бошланади.

Тошкент—жаҳонга

КИТОБЛАР ТУРКУМИ ЖЎНАТИЛДИ

БУГУН

республика китоб савдоси бирлашмасининг Тошкент отчопарида жойлашган китоб базаси экспорт бўлими жаҳоннинг жуда кўп мамлакатларига пойтахтимиз нашриётларида чоп этилган янги китобларнинг катта туркумини юборди.

Чет элларга жўнатилган адабиётлар орасида таниқли ўзбек олими, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Собир Юнусовнинг «Алколлоидлар» илмий асари бор. Бундан ташқари «Ўзбекистонда социализм ва коммунизм қурилишининг историографияси» (30—70-йиллар) илмий тўплам, Ўзбекистон пахтакорларининг ҳар йилги меҳнат зафари ҳақида ҳикоя қилувчи «Оқ олтин» альбоми, «Очиқ осмон остида музей», ёзувчи Сергей Бородиннинг «Самарқанд осмонида юлдузлар» романи, Ҳиндистонда яшаб ижод этган ўзбек шоири Ҳофиз Хоразмийнинг «Танланган асарлар»и ва бошқа жуда кўп номда адабиётлар бор.

Оқшом суҳбатлари

РАҲБАР — КОЛЛЕКТИВНИНГ ОТАХОНИ

Журналист Абдусаттор Хатамовнинг шу сарлавҳали мақоласида фақат бир оғиз илиқ сўзи билан киши кўнглини тоғ қилиб юборадиган идора, ташкилот, муассаса раҳбарлари улуғланса, бир оғиз ноўрин сўзи билан киши дилини хуфтон этувчи баъзи кимсалар танқид қилинади.

●

«ИНСОН — ҲАЁТ ГУЛТОЖИ»

Бугун ана шу анкета саволларига Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институти директори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, биология фанлари доктори, профессор Жўра Саидовнинг жавоблари эълон қилинмоқда.

●

ДИЛОЗОР БЎЛМАНГ

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг ходими Х. Мўйдиновнинг мақоласида арзимаган баҳона билан кишилар дилини вайрон қилувчи кимсалар танқид ўти остига олинади.

●

КЎНГИЛ ШИШАСИ

Олим М. Набиевнинг юқоридаги сарлавҳали мақоласида баъзан оила фаолиятида ўринсиз ишлатилган биргина сўз илиқлик ширасини ювиб кетиши, у инсоннинг ўта нозик бўлган кўнгил шишасини синдириб қўйиши, кейин эса шу кўнгил шишасини қайта ясаш қийин бўлиши ҳаётий мисолларда очиб берилади.

ЭКРАНДА ИШЧИ МАДҲИ

БУГУН

Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кино бўйича кенгаши республика касаба союзларининг XII съезди ва мамлакат касаба союзларининг XVII съездига бағишлаб ўтказадиган махсус кино кўригининг умумий программасини ишлаб чиқди.

Шу йилнинг биринчи февралидан йигирманчи мартигача ўтадиган бу кўрикда мамлакатимиз киностудияларида тайёрланган жуда кўп бадиий, ҳужжатли фильмлар кенг қамраб олинади.

Кино кўриги «Меҳнатга ва инсонга шоншарафлар» деган шиор остида ўтади. Пойтахтимиздаги йирик корхоналарнинг маданият саройлари ва клублари экранларида «Ўта муҳим топшириқ», «Сўз сўрайман», «Истеъфодаги полковник», «Теҳрон—43», «Раиснинг ўғли», «Яширин овоз бериш», сингари картиналар намойиш этилади.

Бундан ташқари «Ватаннинг олий мукофоти», «Тарихда биринчи марта», «Қолоқларсиз ишлайлик», «Ишчи шуҳратининг шаҳри», «Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик» сингари ҳужжатли фильмлар ҳам намойишга кенг қўйилади.

ТОШКЕНТ — МАМЛАКАТГА

Дастлабки буюртма

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг асосий корхонаси меҳнатчилари Узоқ Шарқ энергетикларининг масъулиятли буюртмасини бажардилар.

БУГУН

корхонадан Узоқ Шарққа шу йилнинг дастлабки буюртмаси бўлган кучланиш кабелларининг бир туркуми юборилди. Тошкентлик ишчилар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган зарбдор ҳафтани шундай меҳнат кўтаринкилиги билан нишонладилар.

Мамлакатнинг шонли тўйини муносиб кутиб олиш ҳаракатида бирлашманинг барча коллективи астойдил қатнашмоқда. Уч юздан зиёд кабелчи ўз зиммасига масъулиятли мажбурият олиб, беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришга бел боғлаган. Кўпчилик 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Корхонада шундай анъана бор. Энг яхши бригадалар жўнатилаётган маҳсулотга буюртма нуқсонсиз тайёрланганлигини англатувчи бригадалик тамғасини босадилар. Узоқ Шарққа аталган кучланиш кабеллари ҳужжатларда ҳам Анвар Мухторов бошчилик қилаётган зарбдор коммунистик меҳнат бригадасининг тамғаси босилган.

— Биз ўзимизнинг белгимиз билан шу йили биринчи марта маҳсулот юбораётганлигимиз билан фахрланамиз дейди, — бригада бошлиғи А. Мухторов. — Ишончимиз комилки маҳсулотимиз Узоқ Шарқ энергетикларига манзур бўлади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ 20 январь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов билан МПЛА — Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Лусио Лара ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Музокаралар самимий, дўстона вазиятда ўтди. Лусио Ларанинг визити якунларига доир қўшма ахборот газеталарда эълон қилинади.

⊙ «Правда» газетасининг биринчи саҳифасида Қирғизистон ССР меҳнаткашларининг 1982 йил ва умуман беш йилликка қабул қилган социалистик мажбуриятлари эълон қилинган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ҚОБУЛ. Афғонистоннинг Ғазна вилоятида янги аэропорт очилди. Аэропорт Ғазна ва Пактиё вилоятлари аҳолисига хизмат кўрсатади. Аэропорт маҳаллий аҳоли ва республика халқ қуролли кучлари жангчиларининг фаол иштирокида 4 ойда қуриб битказилди. АДР транспорт министри Ш. Маздури. ёр аэропортни очиш маросимида сўзга чиқиб ишчи ва хизматчилар, Афғонистон армияси жангчиларининг кўнгилли меҳнатда фаол иштирок этганлиги меҳнаткашлар оммаси, партия ва армиянинг бирлиги ва жипслигидан ёрқин далолат беради, деб таъкидлади.

● САНО. Яман Араб Республикасининг пойтахтида «Фаластин революцияси ғалабаси йўлида барча кучларни бирлаштириш учун» шиори остида ўтган Фаластин маданияти ҳафталиги тугади. Санода шеърият кечалари ўтказилди, фаластинлик созандалар концертлар қўйиб беришди. Фаластин халқининг Исроил босиб олган араб ерларини озод қилиш учун олиб бораётган қаҳрамонона курашига бағишланган тасвирий санъат виставкалари ташкил қилинди.

● ҚУВАЙТ. Катар давлатининг пойтахти — Доха шаҳрида нефть химияси саноати проблемаларига бағишланган халқаро илмий конференция ўтказилмоқда. Форс кўрфазидаги нефть қазиб олувчи араб мамлакатлари ва бир қанча халқаро ташкилотларнинг юздан ортиқ эксперти нефть қазиб чиқариш, уни қайта ишлаш ва ташиш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қиладилар, тадқиқот ишлари тажрибасини ўртоқлашиб, регион мамлакатларининг бу соҳадаги ҳамкорлик йўлларини белгилайдилар.

● БАЙРУТ. Исроил босқинчилари Қуддуснинг босиб олинган араблар яшайдиган қисмини «ўзлаштириш»ни давом эттирмоқдалар.

Фаластин ВАФА агентлигининг хабарига кўра, босқинчилар шаҳарнинг шу қисмида яҳудий маҳаллалари барпо этиш режаларини маълум қилдилар. Исроил радиосининг уқтириб ўтишича, бу Исроилнинг Қуддусдаги ўз позицияларини мустаҳкамлаш умумий планининг бир қисмидир, холос.

(ТАСС).

• Социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА—ЗАРБДОР МЕҲНАТ

Дўстлик ва ўзаро ёрдам — Октябрь ва Чилонзор районлари меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг асосий мезони ана шундан иборат. Беллашувнинг бундай принципи халқ хўжалигининг барча соҳаларида юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришиш имконини беради. Шаҳарда бўлиб ўтган район партия хўжалик-активлари йиғилишларидаги район партия комитетлари биринчи секретарларининг, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорларининг ҳисоботлари бундан ёрқин далолат беряпти. Бу партия-хўжалик активлари саноат, қурилиш, транспорт корхоналари ишининг 1981 йилдаги якуни ва район партия ташкилотларининг 1982 йилдаги вазифаларига бағишланди.

Район активларида беш йилликнинг иккинчи йили учун социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Бу мажбуриятларда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат яхши ифодаланган.

Районлар ўртасида 1982 йилдаги социалистик мусобақа бўйича яна шартнома имзоланди.

ОКТЯБРЬ райони меҳнаткашларининг хўжалик фаолияти қуйидаги кўрсаткичлар билан ифодаланади. Йиллик топшириққа қўшимча саноат 7.1 миллион сўмликдан кўпроқ ялпи маҳсулот ишлаб чиқарди. 1980 йилга нисбатан ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати 8.8 процент юксалди. Бу ўсишнинг асосий қисмига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди. Йил мобайнида планга қўшимча 5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Район индустриясида сезиларли сифат ўзгаришлари юз берди.

Район партия-хўжалик активида доклад қилган район партия комитетининг биринчи секретари О. Расулов илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюроларининг бир қатор корхоналарни техник жиҳатдан қайта қуроллантиришдаги, ишлаб чиқаришга фан ва техника ютуқларини жорий этишдаги, меҳнат шароитини яхшилашдаги ўсиб бораётган ролини таъкидлаб ўтди. Жумладан, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида, мебель ва ёғочни қайта ишлаш саноати тажриба-техника заводида реконструкция ва техник қайта қуроллантириш бўйича анча иш қилинди. Кўн-галантерея буюмлари ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасида 18 поток технологик линия ўзлаштирилди. Бу кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни 38 процент кўпайтириш имконини берди. Район корхоналарида жами 235 та янги, янада такомиллашган машина ва ускуналар ўрнатилди.

Районда иқтисод ва тежамкорликка катта аҳамият бериляпти. Масалан, «Средазэнергоцветмет» корхонасида йил мобайнида 34 тонна металл, «Малика» трикотаж бирлашмасида 5.2 тонна калава, «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмасида 16 тонна қоғоз тежалди. Бу ерда ҳар бир цехда, участкада ва бригадада материал ва маблағлар қатъий ҳисоб-китоб қилиб борилади, ишчилар иқтисод ва тежамкорлик бўйича шахсий ҳисоб дафтарчаларига эга.

Социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, ишлаб чиқариш резервларидан омилкорлик билан фойдаланиш асосида 160 ишчи 1981 йил ва 1982 йил топшириқларини муддатидан илгари уддалади. Бу илғорлар орасида «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари Машкура Қодирова, Тамара Люлева, Клавдия Шушакова, тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористкалари Дилором Пўлатова, Собир Алимуҳамедова ва бошқалар бор. «Матбуот» бирлашмаси илғорлари Виктор Першин, Григорий Фокин, Зуҳра Ортиқова ва Миробид Файзиев ўз шахсий беш йиллик топшириқларини Тошкентнинг 2 минг йиллигига бажариш мажбуриятини олдилар. Уларнинг ташаббусини районнинг 300 меҳнаткаши қўллаб-қувватлади.

Бироқ докладчи ва муҳокамада сўзга чиққанлар шуни таъкидлаб ўтишдики, ҳамма жойда ҳам саноат ишлаб чиқаришнинг мавжуд резервларидан яхши фойдаланиляпти деб бўлмайди.

Маълумки, ишлаб чиқаришни ўстиришда ишлаб чиқариш фондларидан тўлиқ фойдаланиш муҳим аҳамиятга эга. Қатор йиллар мобайнида район индустриясида фондлар самарадорлиги пасайиб борганди, эндиликда у юксалмоқда. Бироқ, кўн-мўйна заводи, «Сувенир» фабрикаси, 10-босмахона, металл-фурнитура заводи, «Вторчермет» бирлашмасида у ҳамон пастлигича қоляпти. Бу ерда янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришга, мавжуд ускуналардан самарали фойдаланишга дуруст эътибор берилмаяпти.

Ҳар бир иш жойини, ҳар бир меҳнат минутини ишчилар, жамоатчилик назоратига олиш лозим. Айнан меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни, моддий-техника таъминотини яхшилаш, иш вақти йўқолишининг олдини олиш, меҳнат унумдорлигини анча ўстириш имконини беради.

Иш вақтининг йўқолиши эса ҳозирча ҳамон катта рақамни ташкил этмоқда. Кечирарсиз сабаблар билан ишга чиқмаслик 822 киши-кунини ташкил этди. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобига қараганда бунинг оқибатида 770 минг сўмлик маҳсулот берилмади.

Ўтган йили 196 буюмга давлат Сифат белгиси берилди. Бу умумий маҳсулот ҳажмида 16,3 процентни ташкил этди. Шу билан бирга ишлаб чиқариш маданияти паст, технология интизоми бўш корхоналар қаторида турган кўн-мўйна заводи, «Сувенир» фабрикаси, металл-фурнитура заводи маҳсулотнинг сифатсизлиги ҳақида тез-тез рекламациялар олишаяпти.

Шуни таъкидлаш керакки, район корхоналарида ишлаб чиқарилаётган кенг истеъмол буюмларининг анчагина қисми бугунги кунда шу кун талабларига жавоб бермайди. Савдо тармоқларига етказиб берилаётган 30 процентга яқин буюмлар ўзининг кўрими, пардози, ўралиши жиҳатидан Ватанимиздаги энг яхши шу хилдаги буюмлардан паст туради.

Қурувчиларнинг муваффақиятлари ҳам таъкидлаб ўтилди. Районда 13 минг 723 квадрат метр турар жой, 1186 ўқувчига мўлжалланган мактаб, янги савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат корхоналари қурилди. Турар жой қурилишида юқори қаватли бинолар қуришга ўтилди, у янги лойиҳалар асосида амалга ошириляпти. Турар жой қурилишида 85 процент бино бетон панеллардан йиғиляпти.

Бироқ районни реконструкциялашни муваффақиятли амалга ошириш, қурувчилар ва лойиҳа ташкилотларининг ишини янада такомиллаштиришни тақозо этади. Капитал қурилишда жиддий нуқсонлар бор. Қурилиш ташкилотларида меҳнат яхши ташкил этилмаган, ишлаб чиқариш бир маромда олиб борилмайди, буюртмачилар томонидан бўш назорат қилинади. 1981 йилда 159-қурилиш трестининг қурилиш бошқармаларида, «Таштрансспецстрой»да иш вақтининг йўқолиши ўртача 16 — 18 процентга ўсди.

Район партия-хўжалик активида район меҳнаткашларининг 1982 йил учун социалистик мажбуриятлари қабул қилинди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация бўйича план 24 декабрда бажарилади.

ЧИЛОНЗОР райони саноат корхоналари маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик планни 103.1 процент бажардилар, планга қўшимча 3,3 миллион сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқардилар. Меҳнат унумдорлиги бу ерда 3,9 процент ўсди. Кенг истеъмол буюмлари ва маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришга катта аҳамият берилди.

Район партия ташкилотлари сўнгги пайтларда маҳсулот самарадорлиги ва сифатини ошириш учун мусобақани ташкил этишда катта тажриба тўпладилар. Бу борада ростовликларнинг «Қолоқларсиз ишлайлик» ташаббуси муҳим роль ўйнади. Ҳозир бу шиор остида 13 корхона, 67 цех, 66 участка, 370 бригада, 5606 ишчи меҳнат қиляпти. Ишлаб чиқариш илғорларидан Н. Ибрагимова, В. Елецкий, А. Форунцев, А. Ҳошимов, А. Саприко, Л. Грекова, А. Свиридова, В. Поплавский, А. Мирзаев, С. Ракитин, Е. Тормина ва бошқалар ўтган йили шахсий йиллик топшириқларини муддатидан аввал, 7 ноябрга қадар бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Шу билан бирга, район партия-хўжалик активи йиғилишида таъкидланганидек, саноатга, хўжалик механизмига, социалистик мусобақани ташкил этишга партия раҳбарлигида жиддий нуқсонлар ва камчиликлар бор. Жумладан, барча корхоналар ҳам лойиҳа қувватларини ўз вақтида ўзлаштиряптилар, асосий ва оборот маблағларидан омилкорлик билан фойдаланяптилар, меҳнат унумдорлиги ўсишига эришяптилар, деб бўлмайди.

Масалан, «Ташкентхлеб» бирлашмасида меҳнат унумдорлигининг ўсиши директив топшириқдагидан ортда қолаяпти. Шунинг учун бу ерда ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати ҳам юқори эмас.

«Промсвязь» заводи ўтган йили социалистик мажбуриятларини бажармади. Ишлаб чиқариш ҳажмининг меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига ўсиши бу ерда атиги 38 процентни ташкил этди. Кенг истеъмол буюмларининг умумий маҳсулот ҳажмидаги салмоғи атиги 4 процентдан иборат.

Электр рўзғор буюмлари заводида илғор техника ва технологияни, меҳнатни илмий ташкил этишни жорий этиш, меҳнат ресурсларидан омилкорлик билан фойдаланиш, шунингдек кадрларнинг иқтисодий ўқуви яхши йўлга қўйилмаган. Ускуналарнинг сменали коэффициентини ошириш бўйича зарур чоралар кўрилмаяпти.

Хўжалик раҳбарлари, корхоналарнинг партия ташкилотлари маҳсулот сифатини яхшилаш, умумий маҳсулот ҳажмида Сифат белгиси билан тайёрланаётган буюмлар салмоғини ошириш соҳасида етарли иш олиб боришмаяпти. Янги кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳам дуруст эмас. Масалан, 2-пойафзал фабрикасида сифатнинг олий категориясида пойафзал ишлаб чиқариш кескин (0,9 процент) камайиб кетди. Бу ерда 1 цех, 5 бригада план топшириғини бажаролмаяпти.

Юқори сифатли буюмларнинг салмоғи «Промсвязь» ва электр рўзғор буюмлари заводида ҳам паст. Бунинг сабаби кадрлар қўнимсизлигида, ишчиларнинг сменадан ташқари кўп банд бўлиб қолишида, маҳсулот бир маромда ишлаб чиқарилмаётганлигида, шунингдек партия ташкилотлари меҳнаткашлар коллективларига иқтисодий таълим бериш, уларнинг билим савияларини ошириш бўйича изчил иш олиб бормаётганлигидадир.

Чилонзор район партия комитетининг биринчи секретари Т. Содиқов шундай деди:

— Биз ташкилотчилик ва идеология ишлари даражасини, кадрларнинг иқтисодий ўқувини оширишимиз ва ростовликлар методи асосида мусобақанинг янада такомиллашувига эришишимиз лозим. Қолоқларсиз ишлаш вазифасини ҳал этишни муҳим сиёсий вазифа ҳисоблаш лозим. Фақат шундагина район саноати 1982 йил учун белгиланган план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариши мумкин.

Ўтган йили районда капитал қурилиш кенг қулоч ёйди. 10 мингдан ортиқ қурувчи, монтажчи районнинг иқтисодий имкониятларини янада ривожлантириш, турар жой ва маданий-маиший қурилишни юксалтириш билан шуғулланди. Улар талайгина ютуқларга эришдилар. Қурилиш-монтаж ишлари давлат плани ноябрь ойида адо этилди, қўшимча 11 миллион сўмлик ҳажмида иш бажарилди. Меҳнаткашлар 63 минг квадрат метр турар жойга эга бўлдилар.

«Ташметрострой», «Средазнефтигазстрой», «Промгражданстрой», «Главсредазирсовхозстрой» трестлари коллективлари йиллик план ва мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар.

Қурилиш трестлари ва бошқармаларининг хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотлари меҳнатни ташкил этишнинг янги формаларини, жумладан, Злобин методини жорий этишга катта эътибор беришди. Бригада пудрати методи бўйича 50 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Лекин қурилишда талайгина нуқсонлар ҳам бор. Бу маблағларнинг кўплаб объектларга сочиб юборилаётганлиги, материаллар ва ишчиларни муҳим объектлардан олиб қўйиш, ускуналар олиш учун буюртмаларни ўз вақтида бермаслик кабилардир. Анчагина қурилиш ишлари ўтган йили битмай қолди. Шу йилнинг 1 январига қадар 45 та обеъктда қурилиш ишлари давом этаётганди. Тугалланмаган қурилишларнинг умумий ҳажми 230 миллион сўмликни ташкил этади. Бу нормативдагидан 26 процент кўпдир.

153-қурилиш трестида тугалланмаган қурилиш ҳажми айниқса юқори. Фақат Чилонзор районлари объектида у 1,5 миллион сўмни ташкил этади. Булар ҳаммаси план ва мажбуриятларнинг бажарилишига ҳалақит беряпти.

Транспорт, лойиҳа ва савдо ташкилотлари аҳолига хизмат кўрсатиш даражасини оширишда маълум ютуқларни қўлга киритдилар.

1982 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларда 1982 йил планини 25 декабрда бажариш белгиланди.

Собир Раҳимов районидаги Қорасарой кўчаси ва София проспекти кесишган чорраҳада янги экспериментал турар жой биноси қад ростлади. Ҳозир бинода пардоз ишлари жадал суръатлар билан олиб боріляпти. Пардозлаш трестининг 29-қурилиш бошқармаси сайқалчилари бинога юксак дид билан пардоз беряптилар.

СУРАТДА: илғор сайқалчилар А. Юнусова ва Р. Мугаттарова.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Республика бўйлаб

«Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилар комиссияси Надежда Михайловна Павлюк бошлиқ бригаданинг ишлаб чиқариш маданиятини аъло баҳолади.

— Иш жойинг саранжом-саришта бўлса, меҳнатинг ҳам қувончга айланади, — дейди бригадир. — Зарур асбоб-ускуналар ва материаллар ҳамиша тахт турса, иш вақтидан самарали фойдаланиш мумкин. Натижада меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифати ошади.

Надежда Павлюк бригадаси корхона ишлаб чиқараётган ётоқхона гарнитури комплектига кирадиган трельяжлар тайёрлаб беради. Пардозловчилар барча маҳсулотнинг 95 процентини биринчи тақдим этишдаёқ топширмоқдалар. Н. Павлюк бригадаси аъло сифат билан ишлаганлиги, юксак ишлаб чиқариш маданияти туфайли бирлашма коллективлари орасида социалистик мусобақа пешқадами бўлиб қолди.

* * *

Хива районидаги Фрунзе номли колхознинг медицина комплекси биринчи беморларни қабул қилди. Бу ерда 55 ўринли туғруқхона, бир сменада 40 кишини қабул қиладиган поликлиника жойлашган. Саломатлик комплекси диагностик ва даволаш аппаратлари билан жиҳозланган.

* * *

Шаҳрисабзлик ёшлар қишки каникулдан сўнг янги мактабга келишди. 1176 ўқувчига мўлжалланган бинонинг ёруғ корпусларида кабинетлар, мажлис ва спорт заллари жойлашган. Мактабда ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини тузиш кўзда тутилмоқда. Бу ерда болалар турли касбларни ўрганадилар. Қашқадарё областининг барча районларида янги мактаблар барпо этилмоқда.

* * *

Болгариянинг Габрово шаҳридаги аскиячилар қорақалпоқ тилида сўзлаша бошладилар. Маҳаллий нашриёт қардош мамлакат ёзувчилари Стефан Фиртунов ва Петр Продановлар йиққан ажойиб воқеалар тўпламини босмадан чиқарди. «Габрово латифалари»ни Автоном республикадаги кекса адиб Ҳамидилла Жумашев таржима қилди.

(ЎзТАГ).

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«ГРАФИККА РИОЯ ҚИЛИНМАЯПТИ»

Янги йил арафасида 8-маршрут бўйлаб қатнайдиган троллейбус графикка риоя этмагани танқид қилинган эди.

Трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасидан олинган жавобда шундай нуқсонга йўл қўйилгани эътироф этилади. Графикни тартибга солишда хатога йўл қўйган диспетчер И. Исмоиловга виговор эълон қилинди. Газета материали диспетчерлар ўртасида муҳокама этилди.

«ҚОРБОБО АЛДАДИ»

Шу сарлавҳа остида 8 январда босилган материалда Тошкент «Сервис» фирмаси олган буюртмасини вақтида бажармагани, аниқроғи Қорбобо билан Қорқиз вақтида келмаганини танқид қилинган эди.

Фирмадан олинган жавобда кўрсатилишича, газета танқиди тўғрилиги эътироф этилади. Қорбобо ва Қорқиз буюртмачидан узр сўраган. Совғаларини вақтида етказиб бермаган ходимлар жазоланди.

«БУ ҚАНАҚАСИ?»

38-китоб магазинидаги айрим нуқсонлар юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда танқид қилинган эди.

Тошкент шаҳар «Ташкнига» идорасидан олинган жавобда кўрсатилишича, магазинда савдо қоидасига қатъий риоя қилиш борасида алоҳида йиғилиш ўтказилган. Ишда назоратни бўшаштиргани учун магазин мудири Г. Клейменовага қаттиқ виговор эълон қилинган. Магазин коллективи бундай нуқсонларга йўл қўймаслик чораларини кўрди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

БЕРЛИН. Германия Демократик республикасининг барча округларидаги кўпгина уйсозлик комбинатлари коллективлари янги йилнинг дастлабки ҳафталаридан бошлабоқ жадал суръатлар билан меҳнат қилмоқдалар. Қурувчилар ГБСП X съезди ўртага қўйган вазифаларни бажара бориб, ҳар йили меҳнат унумдорлигини 3.5 процент ошириш, 85—95 миллион соат иш вақтини тежаш мажбуриятини олдилар. Умуман 1985 йилга бориб республикада қурилиш ишлари ҳажми 24—26 процент ўсиши лозим.

Ўтган йили республикада 180 мингта квартира ёки планда кўзда тутилганидан 9,4 мингта кўп квартира қурилди ва янгиланди.

ИССИҚ БУЛОҚ СУВЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ

БУДАПЕШТ. Шу йил охирида Мартфо шаҳридаги «Тиса» пойафзал фабрикасининг ишлаб чиқариш ва маъмурий биноларини иситиш учун кўмир ўрнига иссиқ булоқ сувларидан фойдаланилади. Геологлар мамлакатдаги шу энг катта пойафзал корхонаси яқинида 70 градус иссиқликдаги булоқ сувлари запасларини топдилар. Корхона мутахассислари ер ости сувларидан фойдаланиш кўмир ишлатишга нисбатан анча арзонга тушишини ҳисоблаб чиқдилар. Янги иситиш системасини ишга тушириш учун сарфланадиган маблағлар тўрт йилда қопланади. Бундан ташқари янги иситиш системаси Мартфо шаҳри ҳавосининг ифлосланишини анча камайтиради.

Олтинчи беш йилликнинг энергетика программасида иссиқ булоқ сувлари энергиясидан фойдаланишни янада кенгайтиришга катта эътибор берилади. Венгрияда тахминан 500 миллиард куб метр булоқ суви запаслари бор. Бу соҳада қишлоқ хўжалигида жуда қизиқарли натижаларга эришилди. Масалан ҳозирнинг ўзидаёқ умумий майдони ярим миллион квадрат метрдан ортиқ теплицаларнинг 80 процентида иссиқ булоқ сувларидан фойдаланилмоқда. Бундай сувлар чорвачилик фермаларини иситишда муваффақиятли ишлатилмоқда. Буларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалигида ҳар йили 50 минг тонна қимматбаҳо ёнилғини тежаш имконини бермоқда.

КООПЕРАТОРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ. Социалистик Вьетнам матлубот кооперациясининг меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йили республика матлубот кооперациясининг савдо ҳажми 5 миллиард донгдан иборат рекорд даражага етди. Бу ўтган йилдагидан 80 процент кўпдир. Ҳозирги вақтда матлубот кооперацияси аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари ва кенг истеъмол моллари билан таъминлаш соҳасида муҳим роль ўйнамоқда. Мамлакатнинг деярли барча уездларида кооператив магазинлари очилди. Вьетнамлик кооператорлар Совет Иттифоқидаги ва бошқа қардош социалистик мамлакатлардаги кооператив ташкилотлар билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатганлар.

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясининг саноат корхоналарида «ишчилар ташаббусига инженерлар мадади!» деган шиор остида социалистик мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Ҳамма жойда ишлаб чиқариш новаторларини, рационализаторларни, шунингдек ёш ишчиларни бирлаштирган комплекс бригадалар тузилмоқда.

Мусобақа илғорлари орасида Улан-Батордаги кўн ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ҳам бор. Бу ерда новаторлар инженер-техник ходимлар ёрдамида Жим машинаси учун ўзлари вал ясадилар. Илгари бу деталь чет эллардан сотиб олинар ва анча қиммат турар эди. Иқтисодчилар бу янгиликдан фойдаланиш бирлашмага йилига 60 минг тугрик маблағни иқтисод қилиш имконини беришини ҳисоблаб чиқдилар. Ўтган йили бу ерда 32 та рационализаторлик таклифи жорий этилди ва улардан қарийб 3 миллион тугрик иқтисодий самара олинди.

«Монголсовцветмет», Улан-Батор темир йўли, жун корхоналари бирлашмаси коллективлари янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ меҳнатга ижодий муносабат намуналарини кўрсатмоқдалар.

СУРАТДА: «Шоссон» машинасозлик заводи касаба союзи заводда маҳаллий ишсиз ёшларни рўйхатга оладиган рамзий «ишга ёллаш бюроси» ташкил этди. Бу ишсизлар рўйхати завод дирекциясига берилди. Худди шундай «бюро» Париж миллий банки бўлимларидан бирида ҳам очилди.

ТАСС фотохроникаси.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

СОФИЯ. Янги йилда Варна шаҳридаги Г. Димитров номли кинософлик заводининг стапелларидан 38 минг тонна ҳажмли биринчи йирик юк кемаси сувга туширилди.

Кемада 25 тонна юк кўтарадиган тўртта катта кран бор. Бу эса юк ортиш-тушириш ишларини тез бажариш имконини беради.

* * *

СТОКГОЛЬМ. Швеция матбуоти «Ейсер» фирмасига қарашли тайёр кийимлар чиқарувчи фабрика ишчи аёлларининг забастовкасини кескинлиги жиҳатидан мисли кўрилмаган забастовка деб атамоқда. Уларнинг забастовкаси Соллефтео шаҳрида етти ойдан буён давом этмоқда. Компания маъмурияти маҳсулот ишлаб чиқаришни тўхтатиш ва фабрика ходимларини ишдан бўшатиш тўғрисида қарор қабул қилган эди. Тикувчи аёллар бу қарорга қарши норозилик билдириб, корхона биносини ишғол қилдилар.

Швециянинг ҳамма меҳнаткашлари иш ташловчилар билан бирдам эканликларини изҳор этмоқдалар. Меҳнаткашларнинг турли ташкилотлари фабриканинг ишчи аёлларга ёрдам фонди учун 300 минг крон пул топширдилар. Меҳнаткашлар мамлакатда иш билан таъминлаш масаласини ҳал этиш учун зудлик билан чора кўришни маъмурлардан талаб қилмоқдалар.

* * *

КОБУЛ. Афғонистоннинг Бамиан вилоятида саводсизликни тугатиш курслари очилди. Матбуот маълумотларига кўра, ҳозирги вақтда бутун мамлакатда 28 мингдан зиёд шундай курслар ишлаб турибди. Бу курсларда 19 минг ўқитувчи дарс бераяпти.

«Кабул нью таймс» газетасининг хабар беришича, республика ҳукумати ўтмишнинг мана шу оғир меросини узил-кесил тугатишни энг муҳим вазифалардан бири деб ҳисоблайди. Кўпгина корхоналарда ва муассасаларда ишчи ва хизматчиларга таълим берувчи тўгараклар вужудга келтирилди. Хотин-қизлар учун очилган синфлар ҳаммага манзур бўлди.

Кобулда савод чиқариш учун биринчи доимий мактаб очилган эди. Эндиликда ихтисослаштирилган ана шундай муассасалардан яна бир нечтасини ишга тушириш мўлжалланган. Бу йил 550 минг киши ўқишга жалб этилди.

* * *

МАПУТУ. Ирқчи Жанубий Африка республикасининг авиацияси, деб хабар беради Мозамбик радиоси, кейинги олти ҳафта мобайнида Мозамбик Халқ Республикаси жанубидаги районларга ўн бир марта бостириб кирди. Жанубий Африка ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари шу йилнинг бошидан буён мамлакат осмонини уч марта бузиб ўтди.

Радионинг хабарида таъкидлаб ўтилишича, ирқчилар давом эттираётган ана шу ҳуружлардан кузатилган мақсад — разведка маълумотларини тўплашдан, душман агентлари ва ёлланган сотқинларни республика территориясига туширишдан, шунингдек Мозамбик Халқ республикасидаги аҳволни изидан чиқаришга уринаётган контрреволюцион кучларни қурол-яроғлар билан таъминлашдан иборат.

ОРНИТОЛОГЛАР УЧУН АТЛАС

КАНБЕРРА. Австралия қитъасида қушларнинг жойлашиш биринчи атласини тузиш учун паррандаларнинг кўчишларини икки миллион мартадан кўпроқ кузатишга тўғри келди. Австралия территорияси юз квадрат километр саҳнли 833 участкага бўлинди ва шуларнинг ҳар бирида у ерда яшайдиган қушлар кузатиб борилди. Олимлар группаси бешинчи қитъанинг дастлабки тадқиқотлари давридан бери ҳеч ким бормаган районларда ҳам бўлди. У ерда шунга номаълум паррандa турларидан бирини ва илгари йўқолиб кетган деб ҳисобланган икки тур қушни топиш мумкин бўлди.

Австралияда яшайдиган барча 700 тур қушнинг тарқалган жойлари белгиланган атлас 1983 йилда нашр этилади.

ЎЗБОШИМЧАЛИККА ҚАРШИ

ИСТАМБУЛ. Туркия революцион ишчилар касаба союзи конфедерацияси раҳбарлари ва активларидан 52 кишининг иши юзасидан ҳарбий суднинг ҳаракатларига норозилик билдириб, навбатдаги суд мажлисига ана шу кишиларни ҳимоя қилувчи барча адвокатлар келишмади. «Жумҳуррият» газетасининг хабар қилишича, суд ҳимоячи адвокатлар ва касаба союз раҳбарларининг барча илтимосномаларини рад этди. Ҳарбий прокуратура судланувчиларга ўлим жазоси берилишини талаб қилмоқда.

Адвокатларнинг ҳарбий суднинг ҳозирги состави холис иш кўрмаётганлиги муносабати билан уни алмаштириш тўғрисидаги талаби ҳам рад этилди.

Ҳозирги суд жараёнининг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, у ҳарбий ҳолат қонунларига биноан олиб борилмоқда ва суд қарорлари юзасидан шикоят қабул қилинмайди.

Туркия революцион ишчилар касаба союзининг иши юзасидан тергов олиб бораётган бош ҳарбий прокурор полковник Сулаймон Таккижи бу суд иши тугаши биланоқ ҳарбий маъмурлар демократик ташкилотлар ва халқ республикачилар партиясидан парламентнинг собиқ аъзолари устидан суд ишини бошлаб юбориш ниятида эканликларини айтди. Шундан кейин конфедерацияга кирувчи тармоқ касаба союзлари устидан суд бошланади.

«Янки» газетаси ана шу ҳақда хабар бериб, шу суд иши юзасидан қамоққа олинганлар ҳозирги вақтда 300 кишидан ошиб кетганлигини уқтириб ўтади. Бундан ташқари яна 2.000 киши иши юзасидан тергов бошланди.

ИККИ ЮЗЛАМАЧИЛИК

САН-ФРАНЦИСКО. Америкалик машҳур сенатор А. Крэнстон Рейган маъмуриятининг инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги масалага ёндошишда ғоят сурбетлик қилаётганлигини уқтирди. У Сан-Францискода журналистлар билан суҳбатда Рейганнинг бу соҳадаги сиёсати «икки юзламачилиги» билан ажралиб туради, деди. Ҳозирги маъмурият Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга асоссиз равишда ҳуруж қилиб, айни вақтда раҳбарлари АҚШнинг ҳозирги сиёсати изидан бораётган мамлакатларда инсон ҳуқуқлари қўпол равишда бузилаётганлиги тўғрисида лом-лим демаётир. Бундай сиёсатни, деди Крэнстон, ўтакетган икки юзламачиликдан бошқа нарса эмас, дейиш мумкин холос.

АҲЛОҚИЙ ФАЗИЛАТЛАР ОДАМНИНГ НИЯТИДА АКС ЭТАДИ. АҲЛОҚЛИ КИШИ ҲАТТО ЎЗ ҲАЁТИДАН АЙРИЛГАН ТАҚДИРДА ҲАМ ДЎСТЛАРИ ВА ВАТАНИ УЧУН КЎП ИШЛАРНИ ҚИЛАДИ.

АРИСТОТЕЛЬ.

Одоб-ахлоқ ҳақида оқшом суҳбатлари

№ 30

Оила даврасида

КЎНГИЛ ШИШАСИ

Оила гўзал табиатнинг шоҳ асарларидан биридир.

Ж. САНТЯНА.

Оила фаолиятида баъзан ўринсиз ишлатилган биргина сўз, бежо қўйиладиган биргина қадам илиқлик ширасини ювиб кетади, муштарак жуфтликка пона қоқиши мумкин.

Усмонали эллик ёшлар атрофида бўлсада, ҳали ҳам сўққабош бўлиб яшайди. У мўъжазгина босмахона қоровули сифатида ҳаётини ишхонада ўтказади: хуллас унинг иши ҳам, ётиш-туриши хам бир жойда, оиласи йўқ.

Кунларнинг бирида ёзма қоғоз зарурияти билан уни орқа қилиб боришга тўғри келди. Ҳа, у ҳали ҳам ўша ерда хизмат қилар экан.

Гап бола-чақа тўғрисида кетар экан, Усмонали қўлини силтаб қўя қолди ва базўр «ўша-ўша уйга бормайман, гоҳо-гоҳо каттаси келиб туради» деди у «уҳ» тортиб.

Мен шу вақтгача Усмоналидан оиласи тўғрисида бирор сўз сўрашга ботина олмаган бўлсам-да, бу гал сўрашга жазм қилдим.

— Усмон ака, нега оилангиз билан турмайсиз, қўлингизни ювиб қўлтиққа урган бўлсангиз, бошқа оила қурсангиз бўлармиди...

— Хотин зотидан дод! — деб гапимни бўлди Усмонали ака,— хотин деса фиғоним фалакка сапчийди.

— Хўш, нима бўлган эди, мундоқ ёрилсангизчи, шунчалар куйганмисиз хотиндан?

Усмонали истар-истамас бўлган воқеани айтиб берди.

Кунларнинг бирида Усмоналининг боқча мудираси бўлиб ишлайдиган хотини Хавохон: «Манови, келаётган пайшанба куни бир давра дугоналарим келишадиган бўлишди, бир хизмат қилиб юбормасангиз бўлмайди», дейди. Усмонали хотинининг райини қайтармасдан, унинг таклифини очиқ чеҳра билан қабул қилади. У бозор-ўчар қилиб, тараддуд кўра бошлайди. Хотини белгиланган ўша кун ҳам етиб келди. Аёллар билан катта хона тўлди. Хотини дастурхонга парвона экан, столга ҳар хил ичимликлар тўкиб ташлайди. Усмонали таажжуб «Арақка бало борми?!» деса, Ҳавохон бусиз бўлмаслигини айтади. Кўп ўтмай хотинлар базми авжига чиқади, қийқириқ остида хона ларзага келади. Атрофдаги қўни-қўшнидан истиҳола қилган Усмонали хотинини холи топиб: «Хей, ҳар нарса эви биланда» деса, хотини уни жеркиб ташлайди.

Нима бўлади-ю, аёллар аскияга ўтабошлайдилар. улар куракда турмайдиган гаплар билан ҳангомани авжига чиқарар эдилар. Усмонали даҳлизда чой билан овора экан, унинг қулоғига аёлларнинг пардасиз бўлган гаплари чалиниб турарди. Хотинлар сардори барчани тартибга чақирган бўлиб, навбатдаги луқмасини ташлади:

—Хонимлар, ҳозир анъанавий конкурсимизни ўтказамиз, ҳамма ўзининг армони бўлган тилагини айтади, кимники жуда оригинал бўладиган бўлса ўшанга...

Усмонжон қандай конкурс экан деб эшикка яқин боради. Хуллас, хотинларнинг ғалати-ғалати тилакларини элас-элас эшитиб, унчалик эътибор бермаса-да, хотинининг тилаги-армони нима эканлигини билиш учун қулоғини динг қилиб эшитади.

— Ҳавохон, қани айтчи, сен нимани ёқтирасан, армонинг нима?— деб хотинлар тўраси қайта сўраганида, атрофдагилар унга жўр бўлишиб, «Қани, қани эшитайлик» деган қабилида қисталанг қилишганида Хавохон бир парда пастроқ овозда:

— Мен-ми, мен кўкрагида ёли, дудоғида холи, лабларида боли бўлганларни...

Эшик орқасида турган Усмоналининг чойнаги қўлидан тушиб кетади. Унинг асаб тори ғайри табиий равишда таранглашади,—у хотинлар ўлтирган хонанинг эшигини очади-ю, карсиллатиб ёпиб чиқиб кетади. Усмонали шу куннинг ўзида лаҳза инфаркти билан клиникага тушади. У ойлаб шипга қараб ётди. Шифокорлар Усмоналини оёққа турғизишгач, унга ўзини эҳтиёт қилиш кераклигини, асабланмаслик лозимлигини уқдиришлари билан бирга, иложи борича бухгалтерлик касбини ташлаб, енгил-елпи иш билан шуғулланишни маслаҳат беришади.

Усмонали уйи—оиласига қайтмайди. Унинг гапига қараганда, хотини кўзига бало, қошлари зулукдек, кўзлари кўрғошиндек совуқ бўлиб кўринар эмиш.

Ҳа, оиланинг тотувлик ширасига мағзава бўлган нарса Усмоналининг хотини оғзидан чиққан бир оғиз «рўдапо» сўз эди.

Оила шираси устида гап кетар экан, жуфтлик салтанатининг соҳиб ва соҳибалари орасидаги илиқлик тори ниҳоятда нозик эканлиги тўғрисида олиму-фозил кишиларнинг фикрларини эсга олсак бўлади.

Кайковус ўзининг «Қобуснома»сида калтис гапнинг оқибати хунук бўлишини айтади. «Ҳазил айб бўлмаса хам, ҳазилдан эҳтиёт бўл... Ҳазил қилиш мумкин, аммо ярамас сўз айтиш ёмон».

Биз юқорида баён этган оила иттифоқини путраб кетиши ҳақидаги ҳаётий бир лавҳа жиловсиз сўзга эрк берилиши билан содир бўлди.

Инсоннинг кўнгил шишаси ўта нозик, мабодо сингувдек бўлса, қайта ясалиши қийин бўлади.

М. НАБИЕВ.

РАҲБАР— Ишхона — иккинчи уйимиз

КОЛЛЕКТИВНИНГ ОТАХОНИ

У овқатга энди қошиқ солганди, иккинчи қаватдан секретарь қизнинг қўнғироқдай овози эшитилди:

—Очил ака, сизни бошлиқ чақиряптилар.

Очил ёнидаги ҳамкасбларига бир қараб қўйди-да, ҳовлиққанча юқорига кўтарилди. Эшикни очиб, ичкарига кирди. Бошлиқ костюмининг икки чўнтагига қўлларини тиққанча уни дарғазаб кутиб олди.

— Мен бошқармага олиб кетадиган ҳужжатлар қани? — у экономистга қаттиқ тикилди.

Очил, бошлиқ ўта муҳим масала билан чақирган деб ўйлагани учун бир оз хафа бўлди.

—Тайёрлаяпман. Ҳали вақт бор-ку.

—Нима, ой эшикка келганда тайёрлайсизми? Қачонгача сизни ниқтаб юришим керак?

— Ахир ўзингиз айтдингиз-ку Султон Солиевич, ҳафта охиригача тайёрлаб қуйинг деб. Бугун эса— пайшанба.

— Сизда бошлиққа ҳурмат деган нарса қолмабди. Агар зиғирдек ҳурмат бўлганда сўраб қолади деб топшириқни эртароқ битириб қўярдингиз... Боринг!

Султон Солиевич бошқармада бўлган мажлисдан ҳозиргина қайтганди. Мажлисда у бошлиқ қурилиш колоннасини йиллик планни бажармагани учун қаттиқ койишди. Шунда Султон Солиевич: «Бу йил камчиликларни қайтармаймиз. Ой сайин планни бажарамиз. Бунга ҳисоб-китоб ҳам қилиб қўйганмиз»,— деди.

— Қани ўша ҳужжатларингиз?— сўраб қолди дафъатан мажлис раиси.

Ана шундан сўнг Султон Солиевич мулзам бўлиб қолди. Мажлисдан кейин овқатланмай ҳам тўппа-тўғри идорасига йўл олди. Экономистни чақирди...

Очил жойига қайтиб борганида ҳамкасблари чой ичиб ўтиришар, унинг косадаги овқати эса совиб бўлганди. Очил уч-тўрт қошиқ ичди-да, косани нари сурди. Иштаҳаси бўғилган, асаби эса ўйнарди.

Аслида тушлик пайтида унинг режаси бошқача эди. Ярим соат ичида овқатланиб олмоқчи, кейин бир ҳафтадан бери касалхонада ётган онасини кўриб келмоқчи эди. «Иккаласи ҳам бўлди,— ўйлади хафсаласизлик билан ўрнидан туракан. —Ҳар доим кайфиятни бузгани бузган».

— Қўйинг,— дейишди ҳамкасблари уни чалғитмоқчи бўлиб.— Ишда шунақа ҳам бўлиб туради. Бизга ҳам муомаласи шундайку.

Очил куйиниб кетди:

— Хўп, тушлик пайтида чақиришга чақирибди. Лекин гапни ётиғи билан тушунтирса бўлмайдими?

— Султон Солиевичнинг характери шунақа, кийинроқ экан.

—Минг қийин бўлганда ҳам одамни тушуниши керак. Онамнинг касал ётганини била туриб «Тузукмилар?» деб бир оғиз сўрамади-ю...

Кечга яқин бошлиқ Очилни кабинетига чақиртириб, қистовга олди:

—Топшириқ бўлдими?

— Йўқ, эртага тайёрлаб бераман,— экономист энди юзини сидириб ташлаб, бошлиққа тик қаради.

Султон Солиевич унга узоқ қараб турдида, деди:

— Ўтираверив моғор босиб қолибсиз шекилли. Нима, ўрнингизни шамоллатиб қўяйми?

— Ўрин керак бўлса олинг. Ҳозироқ ариза ёзиб бераман,— Очил жаҳл билан ўз хонасига кириб кетди. Атрофдагиларнинг ҳай-ҳайлаганига қарамай дарров ариза ёзиб чиқди.

Очил тажрибали мутахассис эди. Ишдан бўшагач, идора ҳисоб-китоблари оқсади-қолди. Очилнинг ўзи ҳам кўп йил меҳнат қилган коллективидан ажралиб, бошқа жойда анча қийналди. Бошлиқнинг ўринсиз талаби ҳар икки томонга зарар етказди.

Мен яна бошқа қурилиш ташкилоти бошлиғини биламан. Кишилар уни қўрққанидан эмас, одамгарчилиги учун ҳурмат қилишади. Бунинг «сири» шундаки, у ишчи ва хизматчиларга ғамхўр. Тунов куни унинг кабинетида ўтиргандим, хонага ёшгина бир аёл кириб келди.

— Шунга қўл қўйиб берсангиз, — деди у бир парча қоғоз узатиб. — Илтимос, йўқ деманг.

Бошлиқ ўқиб кўриб, аёлдан сўради:

— Нега бўшамоқчисиз?

— Узоқлик қиляпти. Ўзингиз биласиз, болалик бўлгандан кейин...

— Ие, автобус олиб келмайдими?

— Мен бошқа ишчиларга қараганда анча олисда тураман. Битта мени деб автобус тўла одам билан шаҳарнинг у чеккасидан бу чеккасига борармиди?

Бошлиқ дарров маҳаллий комитет раисини чақириб, тайинлади:

— Автобус шофёрига айтинг, эртадан бошлаб ҳар куни ярим соат олдин турсин-да, аввал бу синглимизни уйдан олсин. Кейин одатдаги йўл бўйлаб юрсин. Кечқурун ҳам олиб бориб қўйсин. Бу, биринчидан. Иккинчидан, синглимизнинг боласини боғчага жойлаштириш масаласини тезроқ ижобий ҳал қилинглар.

Ишчининг чеҳрасида мамнунлик аломати пайдо бўлди:

— Барака топинг,— деди чиқиб кета туриб. — Мана энди ишлаганим бўлсин.

Ҳаётимиз фаровон ва файзли. Одамлар фақат маош оламан деб эмас, одамлар учун нимадир яратиш, буюк ишга ўз ҳиссаларини қўшиш учун онгли равишда меҳнат қиладилар. ҳурмат-иззат, қадр-қиммат бор жойда одамлар чин юракдан ишлаб, меҳнат гаштини сурадилар. Ана шундай коллективни эса аввало идора, ташкилот, муассаса раҳбарлари вужудга келтирадилар.

Қалби одамлар ташвишида ёнган, сўзи ҳам, иши ҳам элга маъқул раҳбарларга омад доим ёр бўлсин!

Абдусаттор ХАТАМОВ.

«ИНСОН—ҲАЁТ ГУЛТОЖИ» АНКЕТАСИ

саволларига Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институти директори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, биология фанлари доктори, профессор Жўра САИДОВ жавоб беради:

1. Инсонийлик деганда қайси фазилатларни тушунасиз?

2. Қандай одамни ёмон кўрасиз ва нима учун?

3. Умрингиздаги энг бахтиёр дамларни айтсангиз.

4. Эътиқод масаласига қандай қарайсиз?

5. Оилада, фарзандларга муносабатда энг муҳим нарса нима деб ҳисоблайсиз?

6. Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

1. Одам дунёга келиб, ақлини таниганидан кейинги даврини инсон деб биламан. Инсон аслида табиатнинг бир тирик зарраси. У мавжудотлардан онгли мушоҳадаси, тафаккурининг улуғлиги, сезги-ҳиссиётининг чексизлиги ҳамда энг асосийси— инсонийлиги билан ажралиб туради. Шунинг учун ҳам Максим Горький «Инсон номи мағрур жаранглайди» деб ҳақ гапни айтган.

Инсонларнинг инсонийлигини кўпинча дарахт мевасининг мазасига ўхшатаман. Ахир, гап мевадами? Тўғри, мева ширин бўлиши билан шу ширинликнинг тотимлилигига ҳам боғлиқдир. Ялт этган қуёш сингари, бир маза бериб, сўнг унинг акси бўлса-чи? Унда нима дейсиз? Баъзан шундай одамлар бўладики, ширинсухан кўринишда бўлиб, қилган иши жамиятга ҳам, одамларга ҳам зарарлидир. Мана, бир ўйлаб қаранг. Аёлларимиз ҳидли, ёқимли мушку-анбарларни бир-биридан жуда яхши ажратишади. Гоҳо дид-фаросатли кишиларимиз табиат неъматларини истеъмол қилганларида дарҳол фарқига борадилар. Дастурхонга қўйилган асални тоғ асали, май ойи асали, пахта асали эканини еб кўриб биладилар. Кейинги вақтларда, айниқса, деҳқонларимиз етиштирган мева-сабзавотларга, қовун-тарвузларга баҳо бериш одат тусига кириб қолди. Бу билан инсоннинг қадр-қиммати ўлчаняпти. Ахир, орамизда учраб турадиган одобли, зукко, камтар кишиларни қанчалар яхши кўрамиз.

Одамларнинг ҳис-ҳаяжонларини уларнинг табиатга бўлган муносабатларидан ҳам биламан. Бир ўйлангга! Бир ҳовлига кирсангиз, яшнаб турган гулзорни кўриб баҳридилингиз барқ урса, иккинчи бир ҳовлига кирсангиз бунинг аксини кўрамиз. Буни дам олиш, байрам кунлари одамларимизнинг қир-адирларга, тоғ ёнбағирларига, дарё соҳилларига чиқиб табиат гўзалликларидан баҳра олиб келишларидан ҳам билсак бўлади. Айниқса, марҳум соҳибкор Ризамат ота Мусамуҳаммедовнинг; «Кўчат эк, боғ барпо қил» деган ибратли сўзларини айтмайсиз-ми? Бу ўринда одамнинг дилини хуфтон қиладиган ташвишли ҳоллар ҳам учраб туради. Гўзал манзарали жойларга дам олгани келган катта-кичик, тўп-тўп одамлар ана шу ажойиб масканларнинг дов-дарахтларини, шохларини синдириб, ўт-ўланларини босиб, наботат оламига нисбатан қўпол муносабатда бўладилар. Натижада ўлкамизнинг завқ-шавқ бахш этадиган лолаларини беаёв, керагидан ортиқ юлишиб, нес-нобуд қилиб ташлаш ҳолларига дуч келамиз. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда бу ноёб ўсимлик «Қизил китоб»га киритилди. Бундай ҳолларни зира, зирк ва хандон писта кабилар мисолида ҳам кўришимиз мумкин.

Яна бир ачинарли ҳол. Дам олиш мавсумларида кўплаб одамлар тоғ ён бағридаги тоза ва мусаффо булоқлар, дарё, кўллар атрофларини кўнгилни ранжитадиган даражада ифлос қилиб ташлашади. Ваҳоланки, бундай жойларда жуда кўплаб кишилар дам олиши керакку! Табиат, бу —гўзаллик. Табиатнинг ана шу гўзаллигидан асрлар оша одамзод баҳраманд бўлиб келган. Биз ҳам, биздан кейин ҳам, келгуси авлодлар табиат гўзалликларидан баҳраманд бўлиши ҳамда табиатни муҳофаза қилиш борасида қилган ишларимиздан келгуси авлодлар шод бўлиши керак.

Инсонийлик деганда, инсонларнинг самимийлиги ва бир-бирларига бўлган муносабатигина эмас, балки, уларнинг табиатга бўлган муносабатини ҳам тушунаман. Ҳақиқий инсоний кишилар наботот оламининг ҳар бир гиёҳини, жон-зотини меҳр билан ардоқлаши, табиатнинг ноёб нав ва турларини кўз қорачиғидай сақлаши керак.

2. Жамият учун эмас, ўз ғами учун яшайдиган шахсларни ёмон кўраман. Яна ўз юртининг бойликларини, яхши анъаналарини менсимайдиганларни, бировларни орқа қилиб олиб, шулар эвазига даври-даврон суриб, димоғдор бўлиб кетган, ман-ман, олифта, сохта обрў талабгорларини сира-сира кўришга кўзим йўқ. Ҳаётда бундайлар ёт унсурлардир. Бизнинг мана шундай тўк-фаровон, тинч-осойишта, тенг ҳуқуқли давримиздан нолиб юрган баъзи бир такаббурларни ҳам ёқтирмайман. Бундайларни кўрнамак десак хато қилган бўлмаймиз. Худбин, ўз оиласига, ўз коллективига, ўз дўсти ва юртига хиёнат қилган кимсалардан нафратланаман. Баъзан икки ёш бир-бирини севиб, ёқут узукнинг қўш кўзидек бўлиб, тўю-томоша бериб, оила қурадилар. Сўнгра ана шулардан бири муқаддас оила роҳига иснод келтириб, хиёнат қилади. Бахт дурдонаси бўлган безавол норасида эса, хиёнат қурбони бўлади. Ана шундай хиёнаткорларни, виждонсизларни, худбин ва ман-манларни кўрмасликка ҳаракат қиламан. Бундайлардан ўз навбатида ор қиламан.

3. Ҳаётимда бахтли дамлар кўп бўлган. Шулардан энг азизи ва қадрлиси — 1981 йилнинг 6 ноябри — СССР Давлат мукофотига сазовор бўлганимни шогирдим, катта илмий ходим, биология фанлари кандидати Жўрақул Турсуновдан эшитиб, чексиз қувонганимдир.

Бир вақтлар ёшлигимда Мирзасаидхон отам:

— Сен прокурор бўлишинг керак, —деганларида, — Йўқ, мен табиатшунос бўламан, — деганим ҳали-ҳали эсимда.

Отам ўз даврининг ўқимишли адвокатларидан эдилар. Аммо менинг касб борасидаги жавобимдан отам хафа бўлмадилар. Лекин, менга насиҳат қилиб: «Онгли тушунчали одамлар ўртасидаги низоларни доим одилона ҳал қилишга уриниб келяпман, сен эса, жониворлар ва наботот оламига жуда ҳам меҳрли бўлмоғинг керак?» — деган эдилар. Мана шунга ҳам қарийб олтмиш йил бўлиб қолибди.

Умримнинг фанга сарфланган ҳар бир дақиқасидан олам-олам шодлик қучаман. Фанга ва ёш авлодни тарбиялашдаги меҳнатларимни партия ва давлатимиз қадрлади. Уч марта «Ҳурмат Белгиси» ҳамда Меҳнат Қизил Байроқ орденлари, ўнлаб медаллар билан мукофотландим. 1941 йилдан буён шонли КПСС сафидаман. Ҳуллас, ҳур мамлакатда яшаётган мендек бир зиёлининг бахт-иқболи бундан ортиқ бўлиши мумкин эмас. Мен — бахтлиман!

4. Яхшиларга эргашмоқни, яхшилардан ибрат олмоқни эътиқод намунаси деб биламан. Табиатшунос олимларнинг оламшумул кашфиётлари ўз эътиқодларининг мевасидир.

Инсон эътиқоди у бошлаган ишини охирига етказишида намоён бўлади. Баъзилар «олма пиш, оғзимга туш» кабилида иш тутади. Гўё бу кабилар ҳаётда бору. Бундайлар учун бошқалар ишлаши керак. Уларда эътиқод ҳам, меҳр-муҳаббат ҳам йўқ.

5. Оилада умр йўлдошим Ҳабибахон кўпроқ болалар тарбияси билан шуғулланган. Чунки, кўпгина вақтларим экспедиция ва командировкаларга тўғри келган. Ҳар ҳолда уйда бўлган вақтларимда, фарзандларим тарбиясини ҳеч ҳам четда қолдирганим йўқ. Ахир, оила, фарзандлар қувончисиз ишда унум бўлиши мумкинми? Йўқ, албатта. Аввало фарзандларимни ўзларидан катталарни ҳурматлаш, кичикларни қадрлаш, самимий бўлишликка, ҳаққоний сўзликка, ўз сўзининг устидан чиқа билишликка ишонч руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор берганман. Бундан ташқари ҳалоллик, софлик яхшиликларга элтувчи йўл эканлигини турли афсоналар ва ибратли романларнинг қаҳрамонлари ҳамда ўтмиш донишмандлари бисотидан қолган ҳикматли сўзлар асосида тарбиялашга ҳам аҳамият берганман. Фарзандларимга бўлган меҳр-муҳаббатимни жонажон Ватанга содиқлик руҳида бўлишига қаратдим, уларнинг ўқиши жараёнида эса, аввало ўз халқи, ўз юрти— унинг урф-одатларини, ўз Она-табиатини билишдан бошлаш кераклигини уларга доим эслатибгина қолмай, балким, ана шундан бошлаш кераклигини уқтирдим.

«Нон, ноннинг увоғи ҳам— нон», —деган нақлга амал қиламан. Фарзандларимни ҳам шу руҳда тарбиялаганман. Биз хонадонимизда нонни энг азиз, мўътабар деб эъзозлаймиз. Нондан чиқинди чиқариш, деган нарса бизда йўқ.

Рафиқам ва менинг болаларимизга синггаи меҳнатимиз зое кетмади. Ҳозир катта ўғлим— Баҳодир Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Зоология ва паразитология институтида, Зафар эса Химия институтида илмий ходим бўлиб ишлаляпти. Қизим Дилнора эса Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли чет тиллар кафедрасида ишлайди. Мен фарзандларимнинг одоб-ахлоқидан, одам бўлиб етишганидан розиман.

6. Кўпроқ бўш вақтларимни шаҳардан ташқари жойларда ўтказишга ҳаракат қиламан. Айниқса, боғларни пиёда айланиб, дид билан барпо этилган гулзор ва бепоён мевазорларни томоша қилгим келади. Шундай қиламан ҳам. Тезоқар тоғ дарёсининг шарқираб оқишига боқиб, бир зум бўлса-да хаёл оғушида бўлишни кўмсайман. Хуллас, табиатнинг гўзал масканларида дўстларим— Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоблари, Беруний мукофоти лауреатлари — Аҳрор Музаффаров ва Қодир Зокировлар билан дам олишни ёқтираман. Биз уч академик — уч ўртоқмиз. Бизнинг ҳаёт йўлларимиз бир-биримизга ойнадай равшан. Учаламиз ҳам ҳазил-мутойибани яхши кўрамиз. Шоир Рудакий айтгандек:

Дунёнинг шодлиги йиғилса бутун,
Дўстлар дийдоридан бўлолмас устун.

Ишдан кейин уйда бўлган вақтларимда «Фан ва турмуш», «Шарқ юлдузи», «Гулистон» журналларини, «Тошкент оқшоми», «Совет Ўзбекистони», «Қишлоқ ҳақиқати» газеталарини севиб ўқийман. Касбимга хос нашрларни кўриб, ўқиб чиқаман. Бўш вақтларимда классик қўшиқларни тинглайман. Энг завқлиси, жажжи невараларим билан ўйинга тушаман. Уларнинг кулгисидан баҳра оламан. Ахир, дунёда ёш боланинг кулгисидан ҳам гўзал кулги борми? Одам кексайганда ёш болага ўхшайди. Шу боисдан ҳам невараларим қаҳ-қаҳасидан қувонаман, яшараман.

Анкета саволларига жавобларни
Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ
ёзиб олди.

Одамлар орасида

ДИЛОЗОР БЎЛМАНГ

Донохон дардга чалинди-ю, остона ҳатлаб кўчага чиқолмай қолди. Яхшиям ота-она тириклигида техникумда ўқиб қўйган экан: қўли гул бичувчи-тикувчи.

—Кўп яшанг қизим, қўлингиз дард кўрмасин, болаларингизнинг роҳатини кўринг, — дейишади кекса онахонлар.

Шундай пайтларда Донохон яйраб кетади. Рост-да. Бир кишининг дилини хушнуд қилиб раҳмат эшитиш одамга олам-олам қувонч бағишлайди.

Афсус, гуруч курмаксиз бўлмаганидек, одам оласи ичида бўларкан...

... «Тез ёрдам» зудлик билан етиб келди. Стенокардия хуруж қилаётганини аниқлаган шифокор Донохонга укол қилди, дори-дармон ичирди.

—Касалхонага тез ёткизиш керак, — деди шифокор қўшни аёлларга қараб.

Шу пайт Донохон илтижо билан чарос кўзини мўлтиратиб, йиғламсираб турган қизалоғига, ташвишли ўғилчасини кўрди-ю, шифокорга юзланди:

— Иложим йўқ, касалхонага ётолмайман.

— Ёмоннинг юзи қурсин, -- дея гапга қўшилди қўшни кампир—Сотим аяча буни қаттиқ хафа қилди-да.

...Кеч куз эди. Донохоннинг қизалоғи уч ёшга тўладиган кун эди. Кўкча бозорига чиқишиб ҳўлу-қуруқ мевалардан, турли-туман ширинликлардан, тарвуз-қовунгача харажат қилиб келишди, дастурхон ясатишди. Қарангки, Донохон қўли очиқлик қилиб гўшт пулини у-бу нарсага ишлатиб қўйибди.

—Рустамжон,—деди у ўғлига, — Сотимой аянг гўшт ваъда қилганди. Икки кило олиб чиққин. Пулини сўрасалар, эртага берарканмиз дегин.

Буни қарангки, шу кунги хурсандчиликлар эртаси кунидан «насия» гўшт туфайли бурнидан булоқ бўлиб чиқди.

—Ая-чи, ая, — деди Сотимойнинг қизи тонг саҳарлаб чиқиб, — ойим айттила-ки, гўштнинг пулини беясиз экан...

—Вой ширин қизиммэй,—деди Донохон. — Кечқурун олиб чиқиб бераман.

Қизча «хўп бўлади» деб югуриб чиқиб кетди. Зум ўтмай Донохонникига Сотимой ая ранг-рўйини бўзартириб кириб келди.

—Ҳой қўшни, гўштни пули бор одам ейди. Сизга гўштни насияга бердиму, эримдан балога қолдим. Ҳозироқ ўн сўмни топиб беринг.

Қўшнисининг юз-хотирсизлиги, «Тўйда тўнимни бер» деб туриб олиши Донохонни ҳайратда қолдирди. Шунда у бундан бир неча кун олдин бўлган бир воқеани эслади.

... Донохон дам олиш куни болаларига ноннушта берди-да, қизчасига нимча тикишга ўтирди. Кутилмаганда Сотимой ая кириб келди. У Донохонни кўярда-қўймай катта ва кичик қизига кўйлак тикиб беришни илтимос қилди. «Ён қўшним— жон қўшним» деди-да, Донохон кўйлак тикишга ўтирди. Кечки пайт уни битириб, Сотимой аянинг уйига олиб чиқди. Сотимой ая кўйлакларни қизларига кийгизиб, жудаям қувонди:

—Гул қўлингиз дард кўрмасин Донохон, қаранг, қуйиб қўйгандек ярашди-я... Энди тикканингиз ҳақини кейинроқ, уч-тўрт кундан кейин берарман...

— Йўқ-йўқ, ҳеч қанақа ҳақ керакмас, бир-бировимизда қолармиди, қўшнижон.

— Раҳмат, ановинда ҳам менга нимча тикиб бериб, ҳақини олмагандингиз,—деди Сотимой ая.

Қарангки, ўшанда шунақа қуллуқ қилиб турган қўшни энди тилини бир карич қилиб, гўшт пулини берасан деб турибди.

—Илтимос, қўшнижон,—деди Донохон,— ҳозир бировдан сўрамай қўя қолай, кечқурун олиб чиқиб бераман.

— Йўқ-йўқ, ҳозироқ топиб бермасангиз, поччангиз уйга киритмайди-я.

Донохоннинг ҳам асаби қўзғаб кетди.

—Ундай бўлса, — деди у,—поччани олдига чиқинг-да, ўтган куни тикиб берган икки кўйлакка иш ҳақимни олиб чиқинг, ҳозироқ қайтариб бераман.

—Ҳа, хўв, сатанг-хон, — бирдан қизишди Сотимой, — тиккан кўйлакларингиз қийшиқ экан, уйда ётибди, қизларим киймаяпти.

— Қийшиқ бўлса ўзимга олиб чиқинг, ака-укаларимнинг қизига бериб пулини, хоҳласангиз материални ундириб бераман.

—Олиб чиқардим, кийиб уринтириб қўйган-да.

—Ундай бўлса орамиз очиқ экан. Икки кило магазин гўшти ўн сўм бўлса, иккита кўйлак ҳам ўн сўмга тикилади.

Сотимойнинг кўзлари косасидан чиқиб кетди:

— Нима-нима?! Ҳой инсофсиз, харомхўр!

Аччиқ-аччиқ гапларни эшитган ён қўшни аёллар чиқишди. Лекин бу пайт Сотимой овозини баралла қўйиб юборган эди:

— Мана қараб тургин! Милиция чақиртириб уйингни тинтув қилдираман, бир кунингни кўрсатмасам Сотимой отимни бошқа қўяман...

Қўшни хотин — Жамила опоқи гапга қўшилди:

— Ҳай, овсин, арзимаган ўн сўмга юзингизни шувит қилманг... Ахир Донохон фабрикада ишлайди, эри заводда, булар ҳалол одам. Нимасини милицияга текширтирасиз?. Сизнинг ўзингиз олиб сотарсиз-ку.

— Танишим бор! Олиб сотарман!— деди Сотимой яна тутоқиб.— Сен Доно шошмай тур, икки йўлнинг ўртасида ўтирибсан, туғруқхонага боргину, ўлигинг келсин, гўштимнинг пули қора ошингга буюрсин!

Сотимой шундай қақшаб, ҳамманинг дилига тил наштарини уриб чиқиб кетди.

Донохоннинг дили вайрон бўлиб, бирдан юрагини чангаллади, беҳуш бўлди-ю, шилқ этиб йиқилди. Қўшнилар югуришиб «Тез ёрдам» чақиришди.

... Ана шу воқеадан кейин уч кун ўтгач, Сотимой аянинг тўққиз яшар ўғли Самиғ билан унинг синфдоши Кашшоф Донохоннинг ҳовлисига кириб келди. Ҳовлида ҳеч ким йўқ эди. Донохоннинг ўғли Рустамжон дорихонага чиқиб кетганди. Буни сезган Самиғ Кашшофни эшик олдига «коровул» қилиб қолдирди-да, ўзи товуқхонага шўнғиди, тўртта тухумни ўғирлаб костюмининг чўнтагига солди, сўнг югуриб ўртоғи билан чиқиб кетди.

Донохон буни кузатиб турган эди, боланинг кетидан унинг уйига чиқди. Кўнглида кири йўқлиги учун Донохон Сотим аяга деди:

— Қаранг, опоқи, ўғлингиз Самиғ товуқхонамдан тухум ўғирлаб чиқди.

— Бекорларни айтибсан!

— Ана, чўнтагини қаранг.

Сотимойнинг олдида Самиғ бўйнини хам қилиб, айбига иқрор турарди. У ўғлининг чўнтагидан тўртта тухумни олди, сўнг Донохонга қараб ўшқирди:

— Хўш, нима бўпти?

Болалик қилиб олибдида, шунгаям ота гўри қозихонами? Ма, ол тухумингни!

Тухумлар Донохоннинг шундай оёғи тагига тушди-ю, синиб кетди.

— Болага шундай тарбия берсангиз, — деди Донохон,— эртаиндин катта бўлганда жабрини ўзингиз тортасиз.

Донохон шундай деди-ю, шартта бурилиб чиқиб кетди. У ўйларди: «Эҳ, Сотимой, сенга одам деган ном эсиз! Дилни вайрон қилганинг билан, ўз дилинг яшнайдими? Йўқ, қилмиш-қидирмиш. Сен ҳам жазоингни оласан».

Донохон ҳақ гапни айтди: ҳаётда ким ёмонлик қилса, дилозорлик қилса жавобсиз қолмайди. Умуман яхшиларга эргашиб, ёмонлардан узоқлашиб юрган муродига етади.

Х. МУЙДИНОВ.

АҚЛЛИ ҚИЗ

(ҚАТРА)

Оппоқ, худди оқ капалакка ўхшаб пағапаға қор ёғарди. Акаси Карим билан боғчадан келаётган Нодира бошидан рўмолини ечиб, роса қор ўйнади. сирпанчиқ учди. У терлаб-пишиб акаси билан уйга кирган эди, ойиси уришди:

— Нега бош яланг юрибсан, эртага касал бўласан, рўмолингни ўраб ол.

— Эртага касал бўлмийман, ойижон, бошимда сочим жуда кўп-ку!

Нодира йўталиб йўталиб қўярди. Кечаси билан иситмалаб, алаҳлаб чиқди. Эрталаб ҳолсиз ўрнидан турди-да: «Томоғим ачишяпти» деди.

— Ана, айтдимку, кеча бош яланг қор ўйнадинг, касал бўлдинг, ақлли қизим.

Нодира кулди:

— Энди бош яланг қор ўйнамийман, ойижон, менга иссиқ чой ичиринг.

Ойижониси унга лимонли иссиқ чой ичирди. Нодира чойни маза қилиб ичди-да, ойисига жилмайиб қўйди.

Саида ЙЎЛДОШЕВА.

• Спортчилар ҳақида ҳикоялар

ТОШКЕНТЛИК ФИГУРАЧИЛАР ДОВРУҒИ

«Московские новости» газетасининг соврини учун ўтказилаётган анъанавий халқаро турнир мусобақаларига ҳамиша спортчи ва тренерлар эътибор билан қарашади. Бу баҳсларда маҳорат сирларини ўрганаётган ёш фигурачилар дастлабки жиддий синовдан ўтадилар. Улар мусобақага ҳамиша янги программа тайёрлаб келишади. Ҳали бошқалар томонидан ишлатилмаган мураккаб элементларни бажаришни шу ерда синовдан ўтказадилар. Шу боисдан ҳам, бу мусобақаларни мамлакатимиздаги ва чет эл мамлакатларидаги турли спорт мактабларининг кўриги дейиш мумкин.

Бундан бир неча йил муқаддам турнир мусобақаларидан кейин чет эллик фигурачилардан бири тошкентлик спортчиларнинг маҳоратига қойил қолди. Айни пайтда у Тошкентда, ҳамиша қуёш чарақлаб турадиган мамлакатимиз жанубида қандай қилиб бундай уста фигурачилар етишганлигига таажжубланди. Шуни ҳам айтиш керакки, тошкентлик фигурачилар ўз маҳоратлари билан мутахассис ва машҳур спортчиларни ҳайратга солишди.

Мусобақалар якунланганидан кейин улар тошкентлик спортчиларнинг устози Валерий Николаевич Тюковнинг олдига келдилар. У турли саволларга жавоб берар экан, Тошкентдаги «Юбилейний» спорт саройига алоҳида тўхталди. Шу ердаги сунъий муз устида тошкентлик хоккейчилар ва фигурачилар маҳорат оширишаётганлигини таъкидлади. Дарҳақиқат, бу ерда ташкил қилинган муз устида фигурали учиш мактабининг довруғи бутун оламга таралди. Бу ерда тарбияланган ёшлар халқаро мусобақаларда юксак маҳорат кўрсатиб, унинг шуҳратини оширишди.

Тошкентлик ёш фигурачиларнинг устози В. Тюков мусобақалар ниҳоясига етганидан кейин шогирдлари ҳақида илиқ сўзлар айтди. Шу билан бирга бизга қуйидаги маслаҳатни берди:

— Энг яхши икки фигурачимизнинг фамилиясини ёзиб қўйинг. Тўғрисини айтганда, улар ҳали жуда ёш. Шунинг учун ҳам ўта мақтаб юбориш керак эмас. Орадан бир неча йил ўтгандан кейин улар мутахассисларни ўзлари ҳақида гапиришга мажбур қилишади.

Ўшанда биз ён дафтарчамизга Марина Никитюк ва Рашид Кадиркаев, деб ёзиб қўйган эдик. Орадан бир неча йил ўтгандан кейин бу ёзув бизга жуда қўл келди. Ўшанда тошкентлик спортчилар юксак маҳорат кўрсатиб, шов-шувга сабаб бўлишди. Ҳали ҳеч кимга таниш бўлмаган бу тошкентлик спортчилар ўсмирлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақаларида юксак маҳорат кўрсатишди. Мамлакат терма командасининг тренерлари уларга эътибор бера бошлашди. Кўп ўтмасдан улар асосий команда составида Жаҳон биринчилигида қатнашадиган спортчилар сафидан жой олдилар.

Бунинг ўзига хос хавфи бор эди. Чунки мусобақалар пайтида судьялар ёшларга ўта инжиқлик билан баҳо беришади. Улар томонидан йўл қўйилган энг кичик хатоларни ҳам сезадилар. Шу боисдан ҳам терма команда составига ёш спортчиларнинг киритилиши уларга билдирилган катта ишонч эди. Мария ва Рашид катта умидлар билан мусобақага жўнаб кетишди.

Улар биринчи марта жаҳон биринчилигида қатнашишаётган эди. Анча ҳаяжонланишди. Бироқ ўзларини йўқотиб қўймадилар. Дастлаб муз устида машҳур спортчилар ўз маҳоратларини намойиш этишди. Навбат тошкентликларга келганида, ишонч билан мураккаб элементларни бажара бошладилар. Шу боисдан ҳам мусобақалар якунланганидан кейин жуда кўп газеталар тошкентлик спортчиларнинг иккинчи ўринни эгаллаганликларини муҳим янгилик деб баҳолашди. Ҳа, бу ҳақиқий маънода шов-шувга сабаб бўлган янгилик эди. Аммо муваффақиятни тасодифлар қаторига қўшиш мумкин эмасди. Чунки кейинги мусобақаларда ҳам Марина ва Рашид юқори маҳорат кўрсатишиб, ҳақиқий маънода уста фигурачилар эканликларини амалда исботладилар.

Бу йилги мавсум тошкентлик спортчилар учун яна бир имтиҳон вазифасини ўтади. Гапнинг моҳияти шундаки, Мария жароҳатланган эди. Ваҳоланки, уларнинг олдида жиддий мусобақаларда қатнашиш вазифаси турарди. Уларнинг олдида спорт формасини аста-секин тиклаш керакми ёки расмий мусобақаларга тайёргарлик кўришга киришиш керакми, деган муаммо турарди. Спортчилар ҳеч иккиланмай йирик мусобақаларга тайёргарликни бошлаб юборишди.

Ғарбий Германиядаги Оберстдорф шаҳрига Европа мамлакатларидаги энг машҳур ёш фигурачилар етиб келишди. Спорт жуфтликлари баҳсида мутахассислар совет фигурачилари Мария Австрийская ва Юрий Квашин, Инна Беккер ва Сергей Лиханский, Марина Никитюк ва Рашид Кадиркаевлар, Германия Демократик Республикасининг вакиллари Баббет Пройслер ва Торстен Оловлар ғолиб чиқади деб тахмин қилишган эди. Бу тахмин ҳақиқатга яқин бўлди. Худди шу спортчилар дастлабки кунлардан бошлаб асосий соврин-лар учун кураш олиб боришди.

Тошкентлик спортчиларнинг омадлари келмади. Дастлабки куни улар қисқа программада иккинчи ўринни эгаллашди, бошқа мусобақаларда ҳам яхши натижага эришиш учун бор маҳоратларини ишга солдилар. Бироқ, кутилмаганда олинган жароҳат ёмон бўлди. Улар кейинги мусобақалардан бош тортишлари ҳам мумкин эди. Лекин катта ирода туфайли улар беллашувларни давом эттиришди. Умумий якунда тўртинчи ўринни эгалладилар. Буни катта муваффақият, деб баҳолаш мумкин. Чунки энг қийин дақиқаларда ҳам ҳамшаҳарларимиз спортчиларга хос ирода ва чидамкорлик кўрсатдилар.

Рига шаҳрида ўсмирлар ўртасида ўтказилган мусобақаларда улар кўрсатган юксак маҳоратни судьялар муносиб баҳолашди. Умумий якунда ёшларимиз учинчи ўринни эгаллашди. Шу ўринда айтиб ўтиш керакки, Рига шаҳрида бўлган мусобақаларда Ирина Шишова ва Алексей Сулемановлар ҳам яхши натижаларга эришдилар. Улар умумий якунда олтинчи бўлишди. Булар шуни кўрсатмоқдаки, Тошкентдаги фигурали учиш мактаби ўзининг анъаналарига эга бўлиб бормоқда.

Д. КЛОЧКОВ.

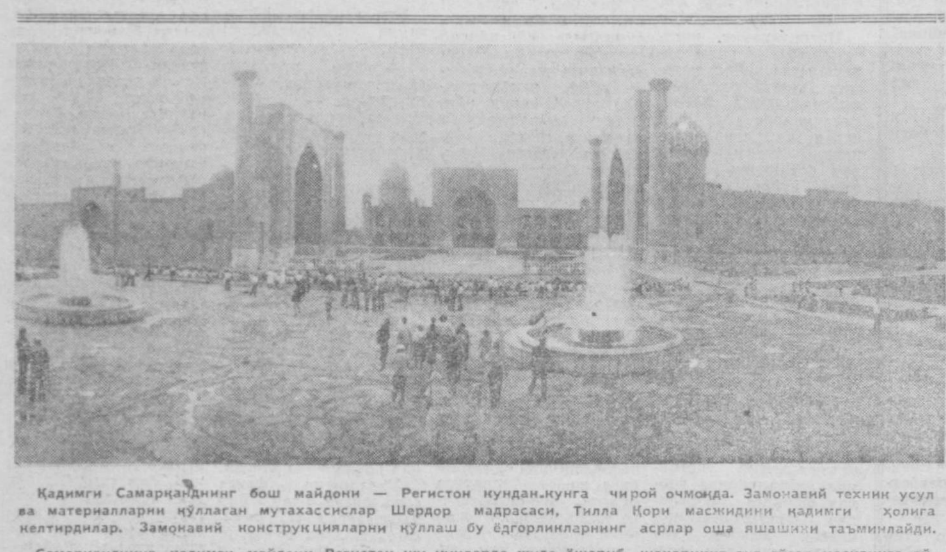

Қадимги Самарқанднинг бош майдони — Регистон кундан-кунга чирой очмоқда. Замонавий техник усул ва материалларни қўллаган мутахассислар Шердор мадрасаси, Тилла Қори масжидини қадимги ҳолига келтирдилар. Замонавий конструкцияларни қўллаш бу ёдгорликларнинг асрлар оша яшашини таъминлайди.

Самарқанднинг қадимги майдони Регистон шу кунларда жуда ёшариб, шаҳарнинг энг гўзал масканига айланди. Бу ер самарқандликлар ва кўп сонли меҳмонлар учун энг севимли жойга айланиб қолди.

СУРАТДА: Самарқанддаги Регистон майдонининг кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

МАТЕРИАЛНИНГ ЯРАТИЛИШИ

Пўлат билан бетон бирлашиб пўлатда ҳам, бетонда ҳам етишмайдган хоссалар ҳосил қилди. Темир-бетон вужудга келтирилди... Шу зал бўйлаб чўзилган стендда табиатда йўқ ўнлаб ғаройиб материаллар намойиш этилмоқда. Шуларнинг ҳар биридаги хоссалар шу янги материални вужудга келтирган дастлабки материалларда йўқ.

Шу экспонатлар олимлар ва ишлаб чиқарувчиларнинг яқинда Тошкентда бўлиб ўтган семинар-кенгашида қилинган докладларга илова бўлибгина қолмай шу тайёр намуналар бўлишининг ўзи яқин-яқинларда ҳам орзу, фантазия, нари борганда — лабораторияда эришилган ютуқ бўлиб туюлувчи хабарларни ростга чиқарарди.

Шиша арматурали пластмассадан ясалган машина деталлари; графит толали полимерлардан ясалган электр иситкичлар; шағал аралаш полиэтилендан ясалган қувурлар... шу намуналарнинг кўпларига Москва, Тошкент, Фарғона, Жиззах институтлари лабораториялари, заводларининг адреслари ёзилган.

— Ўзбекистон пойтахтида йиғилганимиз бежиз эмас, — деб таъкидлади ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда СССР Фанлар академияси президиуми ҳузуридаги синтетик материаллар илмий кенгашининг раиси, Ленин мукофотининг лауреати академик Н. С. Ениколопов. — Халқ хўжалигида композицион полимер материаллар қўллашга доир биринчи Бутуниттифоқ конференцияси айни шу ерда бўлиб ўтганлигини эслатиб қўйй. Тошкент анжуманнинг мезбонигина эмас: фан ва техниканинг шу ёш тармоғи бу ерда катта эътиборга сазовор бўлмоқда.

Масалан, Ўзбекистон Фанлар академиясида полимерлар химияси ва физикаси институти очилган бўлиб, унинг программасида композицион материаллар каттагина ўрин эгаллайди. Тошкент политехника институти шу класс материалларидан инженер мутахассислар тайёрлашга киришмоқда, шу соҳанинг аспирантураси таъсис этилди. Ниҳоят, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ўзбитхимпласт», «Электрохимпром» каби корхоналар ҳамда конструкторлик ва технологик бюро группалари илмий ечимларни практикага жорий этишга киришди.

Республика тадқиқотларни ривожлантириш, композицион материаллар ишлаб чиқариш ва қўллаш учун катта-катта имкониятларга эга. Илмий ва техник потенциал, чекланмаган хом ашё ресурслари, бепоён қўллаш соҳаси шулар жумласидандир. Чирчиқ капролактами ва Фарғона фуран смоласи, оҳактош, туф, мармар каби минерал моддалар ҳамда ўсимлик хом ашёси, шу жумладан пахтани қайта ишлаш чиқитларидан композицион материаллар сифатида фойдаланилиши мумкин. Бир нарсага эътибор беринг-а: экспонатларимизга берилган баъзи тушунтиришлар ғўзапоя аралаштириб ясалган картон қоғозларга ёзилган.

Суғориш ва мелиорация эҳтиёжлари учун пишиқ ва арзон қувурлар, пахта териш машиналари, тўқимачилик машиналари, деталлари, электротехник приборлар, мебель, уй-рўзғор ашёлари ишлаб чиқаришни йўлга қўйишга имкон берувчи рецепт ва технологиялар ҳозироқ тап-тайёр. Ўзбекистон Умумиттифоқ кўламида композицион материалларни кўплаб тайёрловчи республика бўлиб қолиши мумкин. Бу нарса КПСС XXVI съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга оширишга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилади.

Бу ўринда шу соҳани ривожлантиришнинг муҳим бир хусусиятини таъкидлаб ўтмоқ зарур. Олимлар янги композицион материал ясаб, шундан сўнг уни ишлатадиган соҳаларни қидириб юрадиган пайтлар бўлади. Ҳозир бўлса, халқ хўжалиги эҳтиёжларидан келиб чиқувчи композициялар яратишга асосий эътибор берилмоқда. Биз ясайдиган материалларимизга олдиндан белгиланадиган ҳар қандай хосса бағишлай олиш даражасига етдик. Пишиқ, эластик, емирувчи муҳитга ва ўтга бардош бера оладиган, магнитизмга бардош берадиган, электр ўтказувчан материаллар ясай оламиз. Ясаш у ёқда турсин шу характеристикаларнинг ҳар бирини конструкторнинг истагига мувофиқ турли йўналишларда ўзгартириб ҳам бера оламиз.

Вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш турли илмий марказларнинг куч-ғайратларини мувофиқлаштиришга, уларнинг ҳамжиҳат бўлиб ишлашларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Семинар-кенгашда шулар ҳақида ҳам гап борди.

Композицион материаллар соҳаси мутахассисларининг Тошкентдаги учрашувлари яхши анъана бўлиб қолади деган умиддамиз, деди гировардида олим.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТОШКЕНТ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

ХОТИН-ҚИЗЛАРГА

ИККИ ХИЛ МОДЕЛДАГИ КЎЙЛАКЛАРНИ

ТАВСИЯ ҚИЛАДИ

Улардан бири ўрта ёшли аёлларга мўлжалланган. У тўқ тусли — зангори, жигарранг ва қирмизи рангли кримплендан миллий услубда тикилган: эркин қоматли, кўкракбурмали, ёқаси қайтармали. Размерлари — 44—56.

Иккинчи модель қизлар ва ёш жувонларга мос тушади. Қоматга ярим ёпишиб туради, ён чизиғи бўйлаб қирқимли. Бўйин бўйлаб икки қават четига уқа қўйиб валан тикилган. Юбкаси — қўш чокли, бурмали. Кўйлак руликдан тайёрланган белбоғ билан бойлатилган. Ранги — қирмизи, кўк, зангори. Размерлари — 44—50.

ТОШКЕНТ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/I да **Қизил яйловдаги кўк тулпорлар**, 22/I да **Гурунг**, 23/I да **Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/I да **Олифта**, 22/I да **Хизматингизга тайёрмиз**, 23/I да **Хотинимнинг эри.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 21/I да **Отасининг қизи**, 22/I да **Тиконсиз типратиконлар**, 23/I да **Отилмаган ўқ.**

КИНО

21 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН — 43» **Мир** (17, 20.00, телефон 9-08-30), **Ғафур Ғулом номли** (17.00, 20.00 телефон 48-42-80), **Тинчлик** (18.30, 21.00).

«МЕХАНИК ГАВРИЛОВНИНГ МАҲБУБАСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЭРКАКЛАР» — **Москва** (тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **ВЛКСМнинг 30 йиллиги номли** (жуфт соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

22 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОПТИМИЗМ ҚОНУНИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ТАЙЁРГАРЛИКНИ ТЕКШИРИШ» — **Фестиваль.**

«МАЪНАВИЙ ҚАШШАҚЛИК» — **Қозоғистон.**

«БУЙСУНМАСЛАР» — **Искра.**

«ЙИЛ БОШИДА» — **Восток.**

«ЯШАЙВЕР, ИНСОН» — **ВЛКСМнинг 30 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ТЕҲРОН—43» — **Мир** (11, 14, 17, 20.00, телефон 91-08-30), **Ғафур Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00, телефон 48-42-80), **Тинчлик** (12.30, 15.30, 18.30, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 20.30), **ВЛКСМнинг 30 йиллиги номли** (12, 14.30, 17.15, 20.00).

«МЕХАНИК ГАВРИЛОВНИНГ МАҲБУБАСИ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЭРКАКЛАР» — **Москва** (тоқ соатларда), **Искра** (16, 18, 20.00).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

23 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ЯНГИ ПРОГРАММА

АРЕНАДА БИРИНЧИ МАРТА

«ПАҲЛАВОН ВА ШЕР» АТТРАКЦИОНИ

Ижро этувчи Виктор ЯРОСЛАВЦЕВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Людмила КОТОВА раҳбарлигидаги

«РЕТРО» СТИЛИДА ЎРГАТИЛГАН ИТЛАРНИНГ НОМЕРЛАРИ.

ВИКТОР РОДОХОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ АКРОБАТЛАР АНСАМБЛИ

ДОҒИСТОН АССР ХАЛҚ АРТИСТИ, ДОРБОЗ ҚУРБОН ҚУРБОНОВНИНГ ЧИҚИШЛАРИ.

Масхарабозлар группаси янги репризлар, масхарабозликлар, интермедиялар ижро этадилар.

Томошалар соат 19.30да, шанба кунлари соат 16 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 13, 16 ва 19.30да бошланади.

КАССА СОАТ 10. дан 20.00 гача ИШЛАЙДИ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда. 44-35-91, 44-35-84, телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида қабул пунктлари-магазинларида китоблар учун қўшимча абонементлар тарқатиш

ТАШКИЛ ЭТИЛДИ

23— 24 январда— М. ДРЮОНнинг «ТЕМИР ҚИРОЛ» китобига ҳар бир қабул пунктида 250 тадан абонемент берилади;

30— 31 январда— М. ЗОЩЕНКОнинг «ҲИКОЯЛАР» китобига ҳар бир қабул пунктида 250 тадан абонемент берилади.

АБОНЕМЕНТЛАР ШАНБА ВА ЯКШАНБА КУНЛАРИ БЕРИЛАДИ.

Бошқа кунлари эса абонемент учун комплект талонига етмаган макулатуралар қабул қилинади.

Шунингдек, иккиламчи хом ашёларни сотиб олиш учун белгиланган 52-01 прейскурантига биноан нархда макулатуралар чекланмаган миқдорда сотиб олинади.

Қабул пунктлари-магазинлари соат 10.00 дан 18.00 гача ишлайди. 13.00 дан 14.00 гача танаффус.

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИ-МАГАЗИНЛАРИНИНГ АДРЕСЛАРИ:

8— Фарҳод ярмаркаси,

11—2/4— «Қорақамиш» массиви (37, 56, 59, 65-автобусларнинг сўнгги бекати).

21— Чилонзор массиви, 20-квартал, С. Сегизбоев кўчаси (29, 50, 78-автобусларнинг «Д—19»-квартали» бекати).

41-автолавка, Сергели массиви, савдо маркази.

40-қабул пункти Чилонзор массиви, 14-кварталга (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекати) КЎЧИРИЛДИ.

Қабул пунктлари-магазинлари ҳамма гражданлардан уларнинг қаерда туришларидан қатъий-назар макулатураларни қабул қилиб олади.

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

Қабул пунктларига макулатураларни актив топшириш, китобларни китоб савдоси тармоғига етиб келишини тезлаштиради.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ВТОРСИРЬЁ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛАШ КОРХОНАСИ.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг

ТОШКЕНТ ЮРИДИК ТЕХНИКУМИ

ўрта махсус ўқув юртларига кирувчиларни кириш имтиҳонларини топширишга тайёрлайдиган

4 ОЙЛИК ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА 30 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР ВА 10 СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — ўзбек ва рус тилларида қуйидаги фанлар бўйича олиб борилади; ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ, РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ, СССР ТАРИХИ.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: техникум директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, ўқиш жойидан справка, иш жойидан справка, 3х3 см. ҳажмдаги 3 дона фотосурат.

Ҳарбий билет, паспорт ва маълумоти тўғрисидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанба ва душанбадан ташқари) СОАТ 16.30дан 18.30гача 3-ХОНАДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Техникум адреси: 700059, Тошкент шаҳри, Западная кўчаси, 4-уй (7, 14, 24, 28-трамвайлар, 18, 79, 122, 131-автобуслар, 5, 18-маршрутли таксиларнинг «Западная кўчаси» бекати).

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг «УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсаль (токарь-каруселчи программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори), саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, электр пайвандчи, слесарь-механик-йиғувчи, фрезерчи, электромонтажчи, машинада қолипловчи, слесарь-асбобсоз, штамповкачи.

Ҳамма ихтисосликлар бўйича ўқиш муддати 6 ой.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини битириб олган аттестатдаги баҳоларининг ўртача бали 4,5 бўлганларга олий ўқув юртларига киришда имтиёзлар берилади.

Билим юртини битирган ўрта маълумотлиларга ҳам билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат берилади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия, ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 33 проценти берилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртида спорт секциялари, вокаль чолғу ансамбли ва миллий чолғу асбоблари ансамбли тўгараклари доимо ишлайди.

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади.

ЎҚИШГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), 3 Х 4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат, таржимаи ҳоли.

Бошқа шаҳардан келган ўқувчилар турар жойларидан пропискадан ўчишлари ҳамда билим юрти ётоқхонасига пропискадан ўтишлари ҳамда ўзлари билан шахсий учет карточкаси, ВЛКСМ аъзолиги учет карточкаси ва комсомол билетини олиб келишлари зарур.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00дан 17.00гача ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 115, 112, 72, 60, 24, 44-автобусларнинг «Ғалаба» боғи» бекати). Телефон 35-08-02.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ПАЙШАНБА — 21 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг биринчи программаси

18.45 «Миллионлар ленинча университети». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудирининг биринчи ўринбосари, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Г. Л. Смирнов иштирок этади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Рига «Аве Сол» хорининг чиқиши. 19.40 «Ленин ҳақида ҳикоялар». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 В. Маяковский. «Владимир Ильич Ленин». РСФСРда хизмат кўрсатган артист Е. Киндинов ўқийди. 22.50 «Дунё воқеалари». 23.05 Л. В. Бетховен. 8-соната. «Патетическая». РСФСРда хизмат кўрсатган артист С. Доренский ижро этади.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.30 Футбол бўйича «Неделя» ҳафталигининг соврини учун Халқаро турнир. «Динамо» (Москва) — «Динамо» (Берлин). 2-тайм. «Олимпийский» спорт комплексидан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Ижорск батальони». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 «Ленинград булбулчалари». Болалар учун фильм-концерт. 18.50 «Ленинга икки қадам қолганда». Ҳужжатли фильм. 19.00 «Биз яшаётган уй». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.50 Ҳужжатли кино экрани. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Ильич севган асарлар». Музикали кўрсатув. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Ишонч». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

ЖУМА — 22 ЯНВАРЬ

Марказий телевидениенинг «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 «Время». 9.40 «Ёшлар адреслари». 10.40 Мультфильмлар «Ўнгу териси», «Оқ капалак». 11.00 «Ленин ҳақида ҳикоялар». Бадиий фильм 12.50 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.20 «Саирме» халқ ашула ва рақс ансамблининг концерти (Грузия ССР). 16.50 «Москва комсомолининг ишлари». 17.20 «Таллиннинг музикали манзаралари». Я. Сибелиуснинг 2-симфонияси. 18.05 «СССР халқ ўқитувчиси А. М. Иванов». 18.55 «Қирол қуёнлари». Мультфильм. 19.15. «Дунё воқеалари». 19.30 СССР халқ артисти Л. Коган ва Халқаро конкурс лауреати Н. Коган чалади. 19.50 «Актуал мавзуда суҳбат». Транспорт ва сув таъминоти муаммолари. 20.20 «Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. -серия. 21.30 «Время». 22.05 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Спартак». В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.10) — «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма. 12.45 «Ишонч». Бадиий фильм. 14.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Болалар учун фильм. «Қўғирчоқ устаси». 18.10 Мактаб ўқувчилари учун. «Китоб — бизнинг дўстимиз». 18.45 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Ўзбекистон ва Туркманистон химиклари ўзаро мусобақалашмоқдалар». (рус). 19.15 «Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш — озиқ-овқат программасининг асоси». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Илҳом» ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳақназаров олиб боради. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 «Дарахтлар катта эди». Бадиий фильм. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳар «Союзпечать» агентлиги коллективи шу агентликнинг катта инструктори Ш. Шотурсуновга онаси

Турсуной

ЁҚУБЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р-07031. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. В — 2199. ИНДЕКС 64690